

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 340

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

54. évfolyam

2011. december 21.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

HATÁROZATOK

2011/839/EU:

- ★ **A Bizottság határozata (2011. április 20.) a Dánia által a TV2/Danmark javára végrehajtott intézkedésekről (C 2/03)** (az értesítés a C(2011) 2612. számú dokumentummal történt) ⁽¹⁾ 1

Ár: 3 EUR

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. április 20.)

a Dánia által a TV2/Danmark javára végrehajtott intézkedésekről (C 2/03)

(az értesítés a C(2011) 2612. számú dokumentummal történt)

(Csak a dán nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/839/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre ⁽¹⁾ és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdése a) pontjára,

miután a hivatkozott rendelkezéseknek megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére ⁽²⁾, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

(2) A Bizottság szolgálatai 2002. június 5-i levelükben információt kértek a dán hatóságoktól, amelyre a dán hatóságok 2002. július 10-i levelükben válaszoltak. A dán hatóságokkal két találkozót tartottak, az egyiket 2002. október 25-én, a másikat 2002. november 19-én. Egy 2002. november 19-i és egy 2002. december 3-i levélben további információk érkeztek be.

(3) A Bizottság 2003. január 24-én kelt levelében ⁽⁴⁾ tájékoztatta Dániát arról a döntéséről, hogy a TV2 dán közszolgálati műsorszolgáltató állami finanszírozása tekintetében megindítja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (2) bekezdésében megállapított eljárást.

I. ELJÁRÁS

(1) Az SBS Broadcasting SA/TvDanmark elnevezésű kereskedelmi műsorszolgáltató társaság (a továbbiakban: SBS/TvDanmark) 2000. április 5-i levelében panasz érkezett be a Bizottsághoz a TV2/DANMARK elnevezésű dán közszolgálati műsorszolgáltató (a továbbiakban: TV2 ⁽³⁾) állami finanszírozásával kapcsolatban. 2000. május 3-án találkozóra került sor a panaszossal. A panaszos 2001. február 28-i, 2001. május 3-i és 2001. december 11-i levelében további információkat szolgáltatott.

(4) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot 2003. március 14-én tették közzé az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ⁽⁵⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy tegyék meg az intézkedésekkel kapcsolatos észrevételeiket.

(5) A Bizottság egy 2003. március 24-i levélben kapott észrevételeket a dán hatóságoktól. Ezenkívül több érdekelt féltől érkeztek észrevételek a Bizottsághoz. A TvDanmark 2003. április 14-i levelében nyújtotta be észrevételeit. Az Európai Kereskedelmi Televíziók Szövetsége (a továbbiakban: ACT) 2003. április 14-i levelében továbbította észrevételeit. Az Antena 3 TV és a Gestevisión

⁽¹⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107., illetve 108. cikkévé vált. A megfelelő cikkek rendelkezései tartalmukat tekintve azonosak. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére történő hivatkozásokat – adott esetben – az EK-Szerződés 87., illetve 88. cikkére történő hivatkozásként kell érteni.

⁽²⁾ HL C 59., 2003.3.14., 2. o.

⁽³⁾ 2003-ban a TV2 korlátozott felelősségű társasággá történő bejegyzésével megváltoztatta jogállását, és így TV2/DANMARK A/S lett. E határozat alkalmazásában és az egyszerűség kedvéért a „TV2” a TV2/DANMARK közszolgálati műsorszolgáltatóra vonatkozik, jogi formájától függetlenül.

⁽⁴⁾ A Bizottság határozata (2003. január 21.) a TV2 dán közszolgálati műsorszolgáltató előfizetési díjak és egyéb intézkedések útján nyújtott állami finanszírozásáról (HL C 59., 2003.3.14., 2. o.).

⁽⁵⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

Telecinco kereskedelmi műsorszolgáltatók 2003. április 16-i levelükben nyújtották be észrevételeiket. A TV3 kereskedelmi műsorszolgáltató 2003. április 14-i levelében nyújtotta be észrevételeit. A Bizottság továbbította az észrevételeket Dániának, amely azokra 2003. szeptember 12-i levelében válaszolt.

- (6) A Bizottsághoz egy 2003. december 15-i és egy 2004. január 6-i levélben további információk érkeztek be a panaszostól. A panaszos és a Bizottság szolgálatai 2003. december 17-én találkozót tartottak azzal a céllal, hogy egyértelművé tegyék a panaszos 2003. december 15-i levelében foglalt információkat. A Bizottság továbbította az információkat a dán kormánynak, amely azokra 2004. március 15-én kelt levelében válaszolt. A dán hatóságok és a Bizottság szolgálatainak találkozájára 2004. február 9-én került sor.
- (7) 2004. május 19-én a Bizottság elfogadta a TV2 javára 1995 és 2002 között előfizetési díjak és egyéb intézkedések formájában nyújtott állami támogatásról szóló határozatot ⁽⁶⁾. A határozat azt állapította meg, hogy a támogatás a – kamatokkal együtt visszafizettetendő – 628,2 millió DKK (mintegy 84,3 millió EUR) kivételével összeegyeztethető a közös piaccal (a továbbiakban: a visszafizetési határozat).
- (8) A Bizottság visszafizetési határozata ellen a TV2, a dán hatóságok, valamint a Viasat és az SBS/TvDanmark magánszektorbeli műsorszolgáltatók ezt követően fellebbeztek.
- (9) A dán hatóságok végrehajtották a Bizottság visszafizetési határozatát. A TV2 1 050 millió dán koronát gyakorlatilag visszatértített ⁽⁷⁾.
- (10) A tényleges visszafizetés a TV2-nél pénzügyi válsághoz vezetett. Dánia ezért 2004-ben bejelentette a TV2 újratökésítését.
- (11) A Bizottság 2004. október 6-i határozatával ⁽⁸⁾ engedélyezte a dán kormány számára, hogy a TV2 440 millió DKK értékű tőkeemelésével és a 394 millió DKK értékű államkölcson saját tőkévé alakításával (a továbbiakban: az újratökésítési intézkedések) újratökésítse a TV2-t. A határozat ellen az SBS és a Viasat egy-egy keresetet indított.
- (12) 2008. október 22-én ⁽⁹⁾ az Elsőfokú Bíróság (jelenleg: Törvényszék) ugyan megerősítette a TV2 közszolgálati feladatának hatályát, megsemmisítette a Bizottság visszafizetési határozatát (a továbbiakban: az ítélet). Ezt az ítéletet nem támadták meg.
- (13) Ezen ítéletet követően a Bizottságnak új határozatot kell elfogadnia, mivel az 1995–2002 közötti időszakra vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárás újra megindult.
- (14) Ezen túlmenően az újratökésítési ügyben folytatott peres eljárás törvényszéki végzéshez ⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: végzés) vezetett, amely kimondta, hogy a kereset okafogyottá vált. A törvényszéki végzés 35. pontja szerint a visszafizetési határozat és az újratökésítési határozat tulajdonképpen szorosan összefügg. Ezért a visszafizetési határozat megsemmisítése miatt a Törvényszék úgy ítélkezett, hogy az újratökésítési határozatnak sem érdeme, sem értelme nincs. A következőket mondta ki: „Bár ezen ügy konkrét körülményei két határozat elfogadására ösztönözték a Bizottságot, nyilvánvaló, hogy ezek a határozatok ugyanannak – az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében vett állami támogatáskénti besorolásra vonatkozó – jogkérdésnek két vetületét jelentik, és amennyiben így van, a közös piaccal való összeegyeztethetőségük meghatározására vonatkozó, a Dán Királyság által a TV2, majd a TV2 A/S javára végrehajtott intézkedések két vetületét ⁽¹¹⁾”. A visszafizetési határozat megsemmisítése ezért „a Dán Királyság által a TV2 javára végrehajtott valamennyi intézkedés felülvizsgálatát” kéri. A végzést nem támadták meg.
- (15) A Törvényszék végzésével összhangban a Bizottságnak e határozat értékelésekor figyelembe kell vennie a dán hatóságok által a megsemmisített visszafizetési határozatban elrendelt visszafizetés miatt 2004-ben végrehajtott intézkedéseket.

⁽⁶⁾ A Bizottság 2005/217/EK határozata (2004. május 19.) Dánia intézkedéseiről a TV2/DANMARK javára (HL L 85., 2006.3.23., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az 1 050 millió DKK összeg nemcsak a visszafizetetésig kamatokkal megnövelt 628 millió DKK-t, hanem a 2003-as időszakra vonatkozó egyenértékű összeg hivatalból történő visszafizetetését is magában foglalta.

⁽⁸⁾ A Bizottság C(2004) 3632 határozata (2004. október 6.) a TV2/ Danmark A/S újratökésítéséről.

⁽⁹⁾ A T-309/04., T-317/04., T-329/04. és T-336/04. sz. egyesített ügyek.

⁽¹⁰⁾ A Törvényszék T-12/05. sz. ügyben 2009. szeptember 24-én hozott végzése.

⁽¹¹⁾ A Törvényszéki végzés 43. pontja.

- (16) Ezért – ahogyan a fent említett (13), (14) és (15) preambulumbekezdésből következik – e határozat csak a TV2 javára az 1995–2002 közötti időszakban biztosított állami intézkedésekre vonatkozik, és a Törvényszék végzésének megfelelően a Bizottság e határozatban végzett értékeléséhez figyelembe veszi a megsemmisített visszafizetési határozatban elrendelt visszafizetetésből eredő, 2004-es újratörlesztési intézkedéseket.
- (17) A Bizottság 2009. március 20-i levelében arra kérte a dán hatóságokat, hogy nyújtsák be az ügyben hozott ítélet kihatásaira vonatkozó elemzésüket.
- (18) A dán hatóságok – miután különböző határidő-hosszabbításokat kértek – 2009. június 26-án küldték meg észrevételeiket. Levelük mellékleteként a TV2 észrevételeit is benyújtották.
- (19) A dán hatóságokkal, illetve a TV2-vel különböző találkozókra került sor, többek között 2009. augusztus 25-én, 2011. február 7-én és 2011. március 4-én.
- (20) A Bizottság emellett további információkat kért levélben, többek között 2010. szeptember 22-én, 2010. október 28-án, 2010. november 19-én, 2011. január 14-én, melyekre a dán hatóságok 2010. november 17-én, 2010. november 30-án, 2011. február 3-án, 2011. február 24-én és 2011. március 7-én válaszoltak. 2011. márciusában és áprilisában a dán hatóságok is benyújtottak különböző dokumentumokat.
- (21) A Bizottság harmadik felektől is kapott észrevételeket, többek között 2011. február 7-én az SBS/TvDanmark társaságtól.
- (22) Megjegyzendő az is, hogy a Bizottság 2008. augusztus 4-én kifogást nem emelő határozatot fogadott el a TV2 javára 1 000 millió DKK összegű hitelkeret formájában nyújtandó megmentési célú támogatásról⁽¹²⁾. E határozat ellen a versenytárs, az MTG/Viasat fellebbezett. A Törvényszék úgy határozott, hogy az eljárást a szerkezetátalakítási ügyben hozott bizottsági határozatig felfüggeszti⁽¹³⁾.
- (23) 2009. február 4-én Dánia az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében bejelentette a Bizottságnak a TV2 Danmark A/S-re vonatkozó szerkezetátalakítási tervet (a továbbiakban: a szerkezetátalakítási ügy). A Bizottság 2009. július 2-i levelében tájékoztatta Dániát a szerkezetátalakítási ügyre irányuló eljárás megindításáról⁽¹⁴⁾.
- (24) A Bizottság által a szerkezetátalakítási ügyben folytatott vizsgálat az ezen ügyben végzett értékeléssel párhuzamosan zajlott, és a szerkezetátalakítási ügyben hozott

bizottsági határozat elfogadására e határozattal párhuzamosan és egyidejűleg kerül sor.

II. RÉSZLETES LEÍRÁS

II.1. NEMZETI HÁTTÉR

II.1.1. A DÁN MŰSOR-SZOLGÁLTATÁSI PIAC AZ 1995–2002 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

- (25) Az 1995–2002 közötti időszakban két közszolgálati műsorszolgáltató működött Dániában, nevezetesen a Danmarks Radio (a továbbiakban: DR) és a TV2. A DR-t csaknem teljes egészében előfizetési díjból finanszírozták. A TV2 finanszírozása részben előfizetési díjból, részben reklámbevételekből történt.
- (26) A TV2-t 1986-ban független, önállóan gazdálkodó, állami hitelből finanszírozott intézményként hozták létre⁽¹⁵⁾. A társaság az országos műsorszolgáltatást 1988. október 1-jén kezdte meg. A társaság a földi sugárzású TV2 csatornát sugározta, és 2000-ben megkezdte a TV2 Zulu műholdas csatorna sugárzását is. 2002 végén a TV2 Zulu közszolgálati csatorna fizetős, kereskedelmi TV-csatornává vált. A kormány ezenkívül nyolc állomást hagyott jóvá regionális TV2-állomásként. A TV2-nek a regionális TV2-állomásokról az országos földi sugárzású csatornáján keresztül kellett adásokat sugároznia.
- (27) Az 1995–2002 közötti időszakban az országos televíziós műsor-szolgáltatási piacon a közszolgálati műsorszolgáltatókon kívül két kereskedelmi műsorszolgáltató folytatótt tevékenységet, nevezetesen a TvDanmark és a TV3/3+. A kereskedelmi műsorszolgáltatók az országos televíziós reklámpiacon a TV2 versenytársai voltak. A TvDanmark az SBS Broadcasting S.A. részét képezi, és két csatornát sugárzott Dániában. A TvDanmark2 csatornát egy 10 helyi kereskedelmi televízióállomásból álló hálózaton keresztül 1997 óta sugározta, a TvDanmark1-et, amely egy előfizetési díj ellenében fogható, egyesült királysági engedéllyel rendelkező műholdas csatorna, pedig 2000 óta sugározta. A TV3 és a 3 + elnevezésű műholdas csatornák 1992-ben kezdtek sugározni. Ezek a Modern Times Group (MTG) részét képezik.

II.1.2. AZ 1995–2002 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ JOGI KÖVETELMÉNYEK

- (28) A vizsgált 1995–2002 közötti időszakban a közszolgálati feladatot szabályozó jogi rendelkezéseket a rádiós és televíziós műsorszolgáltatásról szóló törvény (a továbbiakban: a műsorszolgáltatásról szóló törvény)⁽¹⁶⁾ későbbi változatai állapítják meg.

⁽¹²⁾ 2009. augusztus 4-i bizottsági határozat (HL C 9., 2009.1.14., 2. o.).

⁽¹³⁾ A Törvényszék ötödik tanácsának elnöke által a T-114/09. sz., 2010. május 17-i ügyben hozott végzés.

⁽¹⁴⁾ HL C 207., 2009.9.2., 2. o.

⁽¹⁵⁾ Az 1986. június 4-i 335. sz. törvénnyel, amely 1986. július 1-jén lépett hatályba.

⁽¹⁶⁾ Az 1996. július 5-i 666. sz. törvénnyel, az 1997. január 29-i 75. sz. törvénnyel, az 1998. február 19-i 138. sz. törvénnyel, az 1999. április 6-i 208. sz. törvénnyel, a 2000. június 20-i 551. sz. törvénnyel, a 2001. március 22-i 203. sz. törvénnyel, a 2001. július 15-i 701. sz. törvénnyel és a 2002. december 17-i 1052. sz. törvénnyel módosított 1994. június 24-i 578. sz. törvény.

- (29) A TV2 feladata országos és regionális televízió-műsorok szolgáltatása és szórása. A műsorszórás rádióberendezések – többek között műholdas vagy kábelrendszerek – segítségével történhet. A TV2 kötelezettségeire vonatkozóan a kulturális miniszter ad ki szabályokat.
- (30) A TV2-t közszolgáltatási kötelezettségek terhelik. A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi alkalmazandó változata) szerint ⁽¹⁷⁾ a TV2 független intézmény, melynek célja országos és regionális televízió-műsorok – független műsortevékenységeken keresztül – szolgáltatása és szórása. A szolgáltatott műsorok kínálatának döntően a minőségre, a sokoldalúságra és a sokszínűségekre kell összpontosítani. A regionális TV2-állomások műsorainak tervezése során a régióval való kapcsolatot is prioritásként kell kezelni.
- (31) Ahogyan az ítélet ⁽¹⁸⁾ említi, a TV2 közszolgálati feladatainak pontos meghatározása idővel változott, de a TV2-t a különböző vizsgált időszakokban terhelő közszolgáltatási kötelezettségek e meghatározásai mindenesetre előírják a „minőséget, a sokoldalúságot és a sokszínűséget”, amelyek a TV2 által vállalt közszolgálati műsorszolgáltatás alapvető minőségi követelményei.
- (32) A közszolgálati tevékenység további meghatározása a TV2 alapszabályában található. Az alapszabály rögzíti például a TV2 művészetre és kultúrára, dán filmgyártásra, gyermek- és ifjúsági műsorokra, valamint etnikai kisebbségeknek szóló műsorokra vonatkozó műsor-szolgáltatási kötelezettségeit. A TV2 vészhelyzeti közleményeket is köteles közvetíteni.
- (33) A TV2 közszolgálati feladatának finanszírozása az előfizetési díjak TV2-re eső részéből, a TV2 által sugárzott reklámok bevételeiből, valamint egyéb bevételekből történik. A műsorszolgáltatásról szóló törvény 1994-ben alkalmazandó változata ⁽¹⁹⁾ kimondta, hogy a TV2 közös tevékenységeit a kulturális miniszter által megállapított költségvetési keretösszegekkel összhangban a TV2 Alapból átutalt összegekből, valamint a műsor-értékesítésből befolyt bevételekből és más hozzájárulásokból, támogatásokból stb. finanszírozzák. Megjegyzendő, hogy 1995-re és 1996-ra a TV2 az előfizetési díjak rá eső részét, valamint a reklámbevételeket egy különleges alapból (a TV2 Alapból) kapta ⁽²⁰⁾.
- (34) A kereskedelmi televízióállomások egyetlen helyi területen túlrá történő sugárzásának követelményeit a műsorszolgáltatásról szóló törvény 5. fejezete állapítja meg. A 6. fejezet a helyi rádió- és televízió-szolgáltatásra vonatkozik. E követelmények elsősorban az engedélyek megszerzésére vonatkoznak. Az engedélyek jogosultjaival szemben a műsor-összeállítással kapcsolatban támasztott követelményeket az európai tartalmakról szóló 874. sz.

kormányrendelet, valamint a helyi rádió- és televízió-szolgáltatásokról szóló 1349. sz. kormányrendelet ⁽²¹⁾ állapítja meg. A rendeletek értelmében a helyi televíziós engedéllyel rendelkező hálózati állomásoknak naponta legalább egy órán keresztül helyi műsorokat kell sugározniuk, és műsor-összeállításuk jelentős részét dán nyelven vagy a dán közönség számára kell készíteniük. Mivel a TV3, a 3 + és a TvDanmark1 csatornát brit engedéllyel sugározzák, ezek a szabályok csak a TvDanmark2-re vonatkoznak.

II.1.3. A TV2 KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGEI

- (35) Az 1995–2002 közötti időszakban a TV2 számos kereskedelmi tevékenységet folytatott, mivel erre a célra 1997. január 1-jétől külön jogalapot ⁽²²⁾ biztosítottak számára; e tevékenységek között szerepelhetett műszaki berendezések üzemeltetése, új társaságok létrehozása vagy meglévő társaságokba való tőkebefektetés. Az 1995–2002 közötti időszakban ezek között olyan tevékenységek szerepeltek, mint a reklámozás, műsor-értékesítés, adóvevők kölcsönzése, eladásösztönzés, internetes tevékenységek, sportközvetítési jogok újraértékesítése stb.
- (36) 2001 januárja óta a TV2 a közszolgálati vállalkozásról és „bármely egyéb vállalkozásról” külön elszámolásokat volt köteles vezetni abban az esetben, ha ez utóbbi éves szinten 5 %-kal meghaladta az árbevételt, illetve a 3 millió DKK-t. Teljes költségelszámolást kellett alkalmaznia, a közszolgálati kategóriába nem tartozó szolgáltatások, illetve termékek árát piaci feltételekre alapozva kellett megállapítani, továbbá a közszolgálati és más vállalkozások közötti tőkeátutalásokat a piacgazdasági befektető elvével összhangban kellett végrehajtani és nem tartalmazhattak előfizetési díjakat ⁽²³⁾.

II.2. AZ INTÉZKEDÉSEK

Előfizetési díjakból származó bevételek

- (37) 1995 és 2002 között a TV2 előfizetési díjakból származó bevételeket szerzett.
- (38) A rádió- és televíziókészülékek tulajdonosai által fizetendő előfizetési díjak mértékét egy vagy több évre vonatkozóan a kulturális miniszter határozza meg ⁽²⁴⁾. A televízió-előfizetési díjat a DR szedi be, és a kulturális miniszter határozatának figyelembevételével, a dán országgyűléssel kötött médiamegállapodás értelmében az előfizetési díjakból származó bevételeket ezt követően elosztják a DR és a TV2 között.

⁽¹⁷⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi változatának) 18. §-a.

⁽¹⁸⁾ Az ítélet 119. pontja.

⁽¹⁹⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi változatának) 30. §-a.

⁽²⁰⁾ Lásd e határozat (79) preambulumbekzdését és azt követő preambulumbekzdéseket.

⁽²¹⁾ A műholdon vagy kábelon keresztül rádió- és televízió-szolgáltatásokról szóló, 1998. december 9-i 874. sz. kormányrendelet; a helyi rádió- és televízió-szolgáltatásokról szóló, 2000. december 18-i 1349. sz. kormányrendelet.

⁽²²⁾ Az 1997. augusztus 18-i 658. sz. kormányrendelet 12–13. §-a.

⁽²³⁾ A Danmarks Radio és a TV2 közszolgálati vállalkozásának és bármely egyéb vállalkozás külön elszámolásáról szóló, a 2000/52/EK irányelvet végrehajtó, 2001. augusztus 21-i 740. sz. rendelet.

⁽²⁴⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi változatának) 61–63. §-a.

(39) Az előfizetési díj fizetésére vonatkozó kötelezettség kezdetére és megszűnésére, az esedékes fizetési időpontokra és a beszedésre, a felszólítási díjakra stb. vonatkozó szabályokat a kulturális miniszter adja ki. A kamatokról szóló törvény szerint a pontos fizetés elmulasztása esetén kamat keletkezik. A kifizetetlen díjakat Dánia jelzálogbankja szedheti be. A kifizetetlen összeg beszedhető például az adott személy béréből, a forrásadó levonásáról szóló törvényben a személyes adók beszedésére vonatkozóan megállapított szabályok szerint.

(40) A TV2 a bevételeit (a reklámbevételeket és az előfizetési díjakat) 1997-ig a TV2 Alapon keresztül kapta. 1997 óta a TV2 az előfizetési díjakból származó bevételek rá eső részét közvetlenül a DR-től kapta.

A TV2 Alapból és a Rádió Alapból származó átutalások

(41) 1995-ben és 1996-ban a TV2 reklámbevételeket kapott a TV2 Alapból ⁽²⁵⁾.

(42) Ezen túlmenően a TV2 58 millió DKK-t kapott a Rádió Alapból a dán filmgyártás melletti nagyfokú elköteleződésért.

(43) Ráadásul 1997-ben, a TV2 Alap felszámolásakor a TV2 a TV2 Alapból 167 millió DKK-t kapott a gyártási rendszerei digitalizálására fordítandó befektetés céljára, és 50 millió DKK-t működési költségeinek fedezésére.

A társasági adó megfizetése alóli mentesség

(44) A TV2 ezenkívül a társasági törvény értelmében mentesült a jövedelemadó megfizetése alól. A vizsgált időszakban a TV2 számára ennek a mentességnek az előnye 159,4 millió DKK. 2001 januárjában a dán állam az adómentesség TV2 kereskedelmi tevékenységeire gyakorolt hatásának semlegesítésére irányuló mechanizmust vezetett be. A TV2-nek a nem közszolgálati tevékenységeiből származó éves haszon 30 %-át a közszolgálati tevékenységeihez kellett átutaltatnia. Ez az arány a Dánia által 2000-ben bevezetett rendes társaságiadókulcsnak felel meg.

A vállalkozásindításhoz nyújtott hitelek kamat- és törlesztésmentessége

(45) A TV2 indulási költségeit és kezdeti időszakának működési hiányát állami hitelekkel finanszírozták. Az eredeti hitelmegállapodások szerint a TV2-nek a tőkére kamatot kellett fizetnie, és a hitel teljes tőkeösszegét vissza kellett fizetnie. A vizsgált időszakban azonban a TV2 mindvégig mentesül a kamatfizetés alól, és halasztást kap a hitel fizetendő törlesztőrészeire. A vizsgált időszakban a vállalkozásindításhoz nyújtott és a működési célú, kamat- és törlesztésmentes hitelből származó előny 341,8 millió DKK.

⁽²⁵⁾ Lásd e határozat (79) preambulumbekzdését és azt követő preambulumbekzdéseket.

A működési célú hitelek állami garanciája

(46) 1996 végéig a kormány garanciát vállalt a TV2 Alap által a TV2 működésének finanszírozása céljára felvett hitelekre. A garantált hitelek összegét a TV2 Alap felszámolásakor a TV2-höz utalták át. A TV2 e garanciából származó előnye 9,8 millió DKK.

Az országos sugárzási frekvencia díjai és a hálózati konfigurációban működő helyi frekvenciákon keresztül biztosított sugárzási engedély

(47) A vizsgált időszakban Dánia három – a közszolgálati műsorszolgáltatók számára fenntartott – országos, földi sugárzási frekvenciához rendelkezett hozzáféréssel. Az első frekvenciát a TV2 számára, a második frekvenciát a DR számára, a harmadik frekvenciát a digitális televízió számára tartották fenn.

(48) A TV2 a fenntartott országos sugárzási frekvencia használatáért díjat fizetett az Országos Információs Technológiai és Távközlési Ügynökségnek, a Kutatási, Technológiai és Fejlesztési Minisztérium alá tartozó állami szervnek ⁽²⁶⁾. E díj mértékét a dán költségvetési törvény állapította meg. A vizsgálat időszakában a TV2 frekvenciadíjként évi 2–4 millió DKK közötti összeget fizetett.

(49) Dánia a csak regionális lefedettségű frekvenciákhoz is hozzáféréssel rendelkezik. 1997-ben a kormány a nagyobb lefedettség (hálózat) elérése érdekében lehetőséget teremtett regionális frekvenciák csatlakoztatására. Az 1998–2001 közötti időszakban a hálózati konfigurációban történő sugárzásra jogosító engedéllyel rendelkező helyi kereskedelmi televízióállomásnak éves díjat kellett fizetnie az államnak ⁽²⁷⁾. A TV2 regionális szolgálatai nem voltak díjfizetésre kötelesek, mivel ezek a szolgáltatók a TV2 országos frekvenciáján úgynevezett „ablakokban” sugároznak. A TvDanmark kereskedelmi műsorszolgáltató volt az egyetlen szolgáltató, amely a második csatornájáért ezt a díjat megfizette. A TvDanmark által fizetett teljes összeg 85,0 millió DKK volt.

Továbbítási kötelezettség

(50) Az antennaberendezések tulajdonosai a TV2 közszolgálati műsorait kötelesek a berendezéseiken keresztül sugározni (must carry).

III. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉS DÁNIA ÉSZREVÉTELEI

(51) Először is a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatát követően különböző észrevételeket kapott az érdekelt felektől. Ezen észrevételek legfontosabb elemeinek összefoglalása az alábbiakban található.

⁽²⁶⁾ A rádiós kommunikációról és a rádiófrekvenciák kiosztásáról szóló dán törvény 38. szakasza és a rádiófrekvenciákról szóló dán törvény 48. szakasza.

⁽²⁷⁾ A díjat az 1996. december 27-i 1208. sz. törvény vezette be, és bekerült a műsorszolgáltatásról szóló törvény 1997-es változata 60. cikkének a) pontjába, majd 2002. január 1-jén a 2002. május 8-i 259. sz. törvény eltörölte.

- (52) A TvDanmark szerint az, hogy az állam országos sugárzási frekvenciát bocsátott rendelkezésre, állami támogatást jelentett, mivel az állam ezzel lemondott az ebből a szűkös eszközből származó bevételről. A versenytársak csak legfeljebb 77 %-os penetrációval rendelkeznek. A TvDanmark észrevétele szerint az, hogy a hálózati díjat csak a TVDanmark2-nek számították fel, a TV2 helyi állomásainak viszont nem, bár azok gazdasági és kereskedelmi szempontból azonos helyzetben vannak, a TV2 helyi állomásainak nyújtott állami támogatást jelent. Az ACT, az Antena 3 TV és a Telecinco szerint az EU közvetítési lehetőségekre vonatkozó semlegességi elve megköveteli, hogy mindenféle hálózatra díjat számítsanak fel.
- (53) Az ACT, az Antena 3 TV és a Telecinco társasági adó alóli mentességgel kapcsolatos észrevétele szerint az a kötelezettség, hogy a kereskedelmi tevékenységekhez kapcsolódó nyereség 30 %-át át kell vezetni a TV2 közszolgálati tevékenységeihez, nem tekinthető egyenértékűnek az államnak fizetett társasági adó megfizetésével, mivel torzítja a műsor-szolgáltatási piaci versenyt.
- (54) Különböző harmadik felek szerint a TV2 közszolgálati feladatának meghatározása nem tekinthető legitimnek. A megbízási és az arányossági feltételek teljesülésének tényét is bírálták. A TvDanmark különösen azt az észrevételt tette, hogy a Bizottságnak a túlkompensáció kiszámításakor figyelembe kell vennie a TV2 társaságiadó-mentességéből származó előnyt, a kamat- és törlesztésmentes, vállalkozásindításhoz nyújtott hiteleket, a működési célú hitelek állami garanciáját, valamint a térítésmentes sugárzási frekvenciát. A TvDanmark kifejtette, hogy a televíziós reklámbevételek piaci ingadozása általában korlátozott, és ezek a bevételek nem indokolják a TV2 saját tőkéjének felhalmozását.
- (55) A reklámpiacot illetően a TvDanmark kifejtette, hogy a TV2 árképzési gyakorlatai nem teszik lehetővé a kereskedelmi szolgáltatók számára, hogy fedezzék önálló költségeiket. A TvDanmarknak a TRP-je értékét kb. 30-40 %kal a TV2 alatt kell megállapítania ahhoz, hogy a piacon elfogadják (a TV2 TRP-jének vagy GRP-jének értéke a jobb lefedettség miatt magasabb) ⁽²⁸⁾. A TV2 lefedettség és műsorköltségvetés szempontjából egyedülálló helyzetének köszönhetően a hirdető a költségvetésük bizonyos részét mindig a TV2-nél fogják felhasználni, hogy egy adott költségvetésen belül a legnagyobb hatást ériék el a hirdetéssel való találkozások száma, az elérési szint és/vagy egy adott frekvencia tekintetében. A TvDanmark azt igazoló számadatokat szolgáltatott, hogy 1997–2002 között veszteségesek voltak a tevékenységei, és azt állította, hogy a TV2 által folytatott tisztességtelen verseny megakadályozza, hogy a TvDanmark elegendő bevételt szerezzen. A TvDanmark benyújtott egy elemzést is, amelyet a Copenhagen Economics a dán piacon alkalmazott televíziós reklámok árképzéséről készített. A jelentés összehasonlította a piaci átlag- és marginális árakat, és úgy ítélte meg, hogy mivel a verseny csak a reziduális kereslet tekintetében érvényesül, az összehasonlításnak a marginális árakon kell alapulnia. Ezen túlmenően a TvDanmark olyan információt is benyújtott, amely összehasonlította a TV2 reklámárait más médiatípusok és országok reklámáiraival.
- (56) A TV3 azt az észrevételt tette, hogy reklámhelyeire igen jelentős kedvezményeket kellett nyújtania ahhoz, hogy a piacon elfogadják, mivel a TV2 a hirdető televíziós reklámzásra szánt költségvetésének fennmaradó részére további marginális kedvezményeket biztosít, ha a fennmaradó részt is a TV2-nél használják fel.
- (57) Másodszor is, a Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatát követően a dán hatóságoktól is kapott észrevételeket. Ezen észrevételek legfontosabb elemeinek összefoglalása az alábbiakban található.
- (58) A dán hatóságok megítélése szerint a TV2-nek biztosított sugárzási frekvenciák nem tekinthetők előnynek, mivel a helyi televízióállomások is rendelkeznek számukra fenntartott sugárzási frekvenciákkal. Ennélfogva a TV2 nem részesült különleges elbánásban. A TV2 – más állomásokhoz hasonlóan – díjat fizet a frekvencia használatáért.
- (59) A társasági adó alóli mentességet illetően a dán hatóságok azt az észrevételt tették, hogy a kereskedelmi tevékenységekből származó nyereség meglehetősen alacsony volt, és a TV2 kereskedelmi tevékenységeit terhelő társasági adó alóli mentesség semlegesítésére választott módszer megakadályozta, hogy e tevékenységek pénzügyi előnyre tegyenek szert a mentesség miatt.
- (60) Az arányosság kapcsán a dán hatóságok azt az észrevételt tették, hogy a TV2 Alapból átutalt 167 millió DKK-t a műsorszolgáltató hálózat digitalizálására szánták. Ezért nem minősíthető szabad saját tőkének.

⁽²⁸⁾ A hirdető a dán televízióállomásoknál kétféleképpen vásárolhatnak reklámidőt: a 12 éves és annál idősebb közönség összesített számára vonatkozó bruttó nézettségi százalékpont (GRP) alapján, vagy szűkebb célcsoportra vonatkozó célnézettségi százalékpont (TRP) alapján. Dániában a TV2 az egyetlen olyan adó, amely GRP-t is értékesít.

- (61) A dán hatóságok azt is jelezték, hogy az 1995–2002 közötti időszak alatti haszon ésszerű megtérülési rátát tükrözött a TV2 árbevételével kapcsolatban. Ezen túlmenően a tőkére „ütközőként” volt szükség a reklámbevételek hirtelen visszaesése esetére, a TV2 pedig nem vehetett fel jogszerűen az éves árbevétel 4 %-át meghaladó „put” opciós hiteleket. Ezen túlmenően – a dán hatóságok szerint – az állam a „piacgazdasági befektető elvével” összhangban járt el, mivel a TV2 saját tőkéje nem haladta meg azt a mértéket, amelyet egy szokásos piaci befektető juttatott volna. Ez a tőke nem ellentétes a Szerződéssel, amennyiben a tőkét nem a TV2 kereskedelmi tevékenységeinek kereszttámogatására használják fel.
- (62) A TV2 reklámpiaci magatartásával kapcsolatban a dán hatóságok azt az észrevételt tették, hogy a TV2 következetesen a bevételek maximalizálása érdekében állapította meg árait. Az árak megállapítása kizárólag a kínálat és a kereslet alapján történt. Az árak megállapítására évente került sor a TV2 reklámrészlégének a kereskedelmi korcsoportra (21–50 év közöttiek) vetített nézettségi arányra, a műsortervezésre, a gazdasági helyzet alakulására és a piaci versenyhelyzetre vonatkozó becslései alapján. A becslés sem a TV2 működési költségével, sem az előfizetési díj összegével nem számolt. A dán piacon a TV2 alkalmazta a legmagasabb árat, és ezért nem lehet kétséges az árleszorítás, amelynek következtében megnőtt az állami finanszírozás iránti igény.
- (63) A dán hatóságok benyújtottak egy, az RBB Economics által készített jelentést a dán televíziós reklámpiaci versenyről. A jelentés megállapította, hogy a TV2 által felszámított átlagos nettó árak valójában magasabbak a versenytársak által felszámított áraknál, valamint azt, hogy a TV2 és a TvDanmark reklámairai közötti különbségek a műsor-összeállítás és a nézőszerzési képesség szempontjából vett relatív erejük különbségeiből fakadnak.
- (64) Harmadszor is az ítéletet követően a Bizottság arra kérte a dán hatóságokat, hogy nyújtsák be az ügyben hozott ítélet kihatásaira vonatkozó elemzésüket.
- (65) A dán hatóságok megküldték észrevételeiket, és a TV2 észrevételeit is benyújtották. Ezen észrevételek legfontosabb elemeinek összefoglalása az alábbiakban található.
- (66) Az 1995-ben és 1996-ban befolyt reklámbevételek kapcsán a TV2 és a dán hatóságok azt állították, hogy a dán állam nem gyakorolt ellenőrzést az adott összegek felett, amelyeket ennél fogva nem kell állami forrásnak tekinteni. A számadatok tekintetében a dán hatóságok nem erősítették meg a Bizottság által továbbított összegeket, hanem inkább kifejtették, hogy az 1995-re és 1996-ra vonatkozó reklámozási számadatok összegének kiszámításakor figyelembe kellene venni azt, hogy a TV2 Alapból származó pénz egy részét a TV2 regionális állomásainak finanszírozására használták fel, és hogy ezt a részt kizárólag az előfizetési díjból lehetett finanszírozni. Mindazonáltal a dán hatóságok egyetértettek azzal, hogy a reklámbevételt mindenképpen figyelembe kellene venni a közszolgálati feladat nettó költségének kiszámításakor, és hogy a reklámbevétel közszolgálati tevékenységek révén keletkezett jövedelem.
- (67) Ezen túlmenően a dán hatóságok és a TV2 a Törvényszék ítéletére hagyatkozva azt állították, hogy a 2003. július 24-i *Altmark*-ítélet⁽²⁹⁾ feltételei teljesülnek. Ezzel összefüggésben a dán hatóságok emlékeztettek arra, hogy a TV2-ügy – a BUPA-ügyhöz⁽³⁰⁾ hasonlóan – az *Altmark*-ítélet időpontja előtt már fennálló körülményekre vonatkozik. Megítélésük szerint az *Altmark*-feltételeket e feltételek szellemének és céljának megfelelően kell alkalmazni ahhoz, hogy az ügy adott tényállását figyelembe lehessen venni. Jelezték, hogy szerintük az ítéletből az következik, hogy a Törvényszék a dán állammal szemben kizárólag azt a követelményt támasztotta, hogy „lényegében” eleget kell tennie az *Altmark*-feltételeknek.
- (68) Pontosabban a dán hatóságok és a TV2 megítélése szerint az előfizetési díj megállapítására alkalmazott eljárás átlátható volt, és legalább lényegében eleget tett a második *Altmark*-feltétel követelményeinek, ami szerintük a Törvényszék ítélete alapján elegendő. Megítélésük szerint a harmadik feltétel is teljesült, amennyiben a TV2 méltányos nyereséget tarthatott fenn. A negyedik *Altmark*-feltétellel kapcsolatban a TV2-re alkalmazott különböző ellenőrzéseket kiemelve, és a BUPA-ügyhöz kapcsolódó ítélkezési gyakorlatra és a Törvényszék ítéletére hivatkozva azt kérelmezték, hogy ezt a vizsgálatot ebben a konkrét ügyben bizonyos mértékben enyhítsék, vagy annak csak lényegében követeljék meg annak teljesítését. A *Chronopost*-ügy⁽³¹⁾ alapján arra is rámutattak, hogy a gyakorlatban nem lehetséges a TV2 és egy tipikus, jól vezetett vállalkozás összehasonlítása. A dán hatóságok fenntartották azt a véleményüket is, hogy az ellentételezést a piacgazdasági befektető elve alapján kellene elfogadni.
- (69) Ezen túlmenően a dán hatóságok és a TV2 megítélése szerint az állami támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek kellene tekinteni. Bemutatták a TV2 sajáttőke-bázisának felhalmozását eredményező folyamatot, és kiemelték azokat a különböző okokat, amelyek miatt ez a saját tőke szükséges volt a TV2 közszolgálati feladatainak teljesítéséhez.

⁽²⁹⁾ A C-280/00. sz., *Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg* ügyben hozott ítélet (EBHT 2003., I-7747. o.).

⁽³⁰⁾ Törvényszék, T-289/03. sz. ügy, *BUPA és társai kontra Bizottság* (HL C 79., 2008.3.29., 25. o.).

⁽³¹⁾ Európai Bíróság, C-83/01 P, C-93/01. és C-94/01. sz. egyesített ügyek.

- (70) Egyes harmadik felek a Törvényszék ítélete után is nyújtottak be észrevételeket. Ezek lényegében azt fejtették ki, hogy miért nem kell teljesülnie tekinteni az Altmark-feltételeket, különösen amiatt, mert a Törvényszék által említett gazdasági jelentések nem elegendőek a második és a negyedik feltétel teljesülésének bizonyításához. Arra is rámutattak, hogy a Bizottságnak fenn kell tartania a megsemmisített visszafizetési határozatban levont következtetését, azaz azt, hogy a támogatás a belső piaccal összeegyeztethetetlen volt.

IV. AZ INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

IV.1. AZ EUMSZ 107. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN VETT ÁLLAMI TÁMOGATÁS

- (71) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”
- (72) A Bizottságnak értékelnie kell, hogy a fent ismertetett intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást képeznek-e.

IV.1.1. ÁLLAMI FORRÁSOK MEGLÉTE ÉS AZ ÁLLAMNAK VALÓ BETUDHATÓSÁG

- (73) A Bizottságnak értékelnie kell, hogy a szóban forgó intézkedések érintenek-e állami forrásokat.
- (74) Az **előfizetési díj** tekintetében a Bizottság tudomásul veszi a Törvényszék ítéletében⁽³²⁾ foglalt megállapításokat. Különösen a következőket: az összeget a dán hatóságok állapítják meg; az előfizetési díj fizetésére vonatkozó kötelezettség nem a TV 2 és az adós közötti szerződéses viszonyból, hanem a televízió- vagy rádiókészülék egyszerű birtoklásából ered; az előfizetési díj behajtása adott esetben az adóbeszedésre vonatkozó szabályoknak megfelelően történik; és végül pedig a dán hatóságok határozzák meg az előfizetési díjaknak a TV 2 számára átutalandó részét. A Törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy az előfizetési díjakból származó források a dán hatóságok rendelkezésére állnak, és azok ellenőrzése alatt vannak, és így állami forrásokat jelentenek.
- (75) Az **1995-ös és 1996-os reklámbevételek** kapcsán a Törvényszék az ítéletében rámutatott, hogy az előfizetési díj és a reklámbevételek jellege között különbség van⁽³³⁾.

- (76) E tekintetben a Törvényszék az ítéletében⁽³⁴⁾ azt állapította meg, hogy a Bizottság nem indokolta meg, hogy az 1995-ös és 1996-os reklámbevételeket miért tekintendők állami forrásoknak.

- (77) A Preussen Elektra ügyben hozott ítélet⁽³⁵⁾ fényében a Bizottságnak be kell bizonyítania, hogy az 1995-ös és 1996-os reklámbevételek állami forrásoknak minősülhetnek-e. Ehhez értékelnie kell, hogy ezek a reklámbevételek a dán állam ellenőrzése alatt álltak-e.

- (78) Ebben a tekintetben a Bizottság tudomásul veszi a következő információkat, amelyek relevánsak annak eldöntése szempontjából, hogy az 1995-ös és 1996-os reklámbevételek állami források-e.

- (79) 1995-ben és 1996-ban a TV2 a TV2 Alapból kapott reklámbevételeket, amely pedig ezeket a TV2 Reklame A/S-től kapta.

- (80) A TV2 Reklame a TV2-től független, különálló, állami tulajdonban lévő gazdasági egység volt. A társaság azért jött létre, hogy a TV2 által kereskedelmi céllal folytatott reklámértékesítés ügynökeként járjon el⁽³⁶⁾. A TV2 Reklame szerződéses jogviszonyban állt a reklámügylettel.

- (81) A TV2 Reklame nem volt köteles a pénzt a TV2 Alapnak átutalni. Az átutalásról ehelyett a dán állam döntött⁽³⁷⁾. A TV2 Reklame TV2 Alapnak átutalandó nyereségréséről a kulturális miniszter döntött. Ezt a döntést egy vagy egyszerre több évre hozta meg a dán országgyűlés (az országgyűlés költségvetési állandó bizottságának) jóváhagyásával. A kulturális miniszter eldönthette, hogy az át nem utalt nyereséget – a költségvetési bizottság jóváhagyásának függvényében – a TV2 Reklame javára korábban kiadott állami garancia visszafizetésére vagy kulturális célokra használják-e fel.

- (82) 1995-ben és 1996-ban a TV2 Reklame pénzét a gyakorlatban teljes egészében a TV2 Alapnak utalták át.

⁽³⁴⁾ Az ítélet 167. pontja.

⁽³⁵⁾ Az Európai Bíróság C-379/98. sz., *PreussenElektra AG kontra Schleswig AG* ügyben 2001. március 13-án hozott ítélete (EBHT 2001., I-02099. o.).

⁽³⁶⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994-es változatának) 31. §-a.

⁽³⁷⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi változatának) 29. §-a; lásd még a 4/94. sz. jelentés 4. pontját: „A kulturális miniszter az [országgyűlési] költségvetési bizottsággal egyetértésben dönt a reklámtársaságra eső nyereségrésről, valamint a TV2 Alapba évente befizetendő előfizetési díjak összegéről. Ha nem kerül elegendő eszköz a TV2 Alapba, az alap – a miniszter jóváhagyásával – az állam által garantált működési célú hitelekhez juthat. A garancia mértékét a miniszter határozza meg a költségvetési bizottsággal egyeztetve. A kulturális miniszter által meghatározott költségvetési keretösszegekkel összhangban a TV2 Alapból összegeket utalnak át a TV2 és 8 regionális műsorszolgáltató műsor-szolgáltatási tevékenységeire.”

⁽³²⁾ Lásd az ítélet 158. és 159. pontját.

⁽³³⁾ Az ítélet 165. pontja.

- (83) A TV2 Alapot azzal a céllal hozták létre, hogy a TV2 számára az előfizetési díjból és a reklámbevételekből jövedelmet biztosítson. A TV2 Alap a TV2 csoporthoz tartozott. Az alapot a TV2 igazgatótanácsa igazgatta.
- (84) Nem volt arra vonatkozó kötelezettség, hogy a TV2 Alap pénzt évente át kelljen utalni a TV2-nek. A TV2-nek történő átutalásról ehelyett a dán állam döntött. A TV2 Alapnak tulajdonképpen jogi kötelezettsége volt, hogy a kulturális miniszter által megállapított költségvetési keretösszegekkel összhangban forrásokat utaljon át a TV2-nek ⁽³⁸⁾.
- (85) A gyakorlatban a TV2 1995-ben és 1996-ban nem jutott hozzá a TV2 Alapból származó összes reklámbevételhez.
- (86) Ezen túlmenően a TV2 Alapon belül nem vezettek külön elszámolásokat a reklámbevételekről és az előfizetési díjakról. A TV2-nek át nem utalt bevételek a TV2 Alapban halmozódtak fel. E bevételeket a TV2 Alap megszüntetésekor utalták át a TV2-nek.
- (87) A TV2 és a dán hatóságok szerint a reklámbevételek a TV2-t illették meg, és a TV2 azokat jogszerűen követelhetette volna. A dán hatóságok az igazságügyi miniszter 2003. november 22-i levelére hivatkoztak, amely szerint a TV2 Alap forrásai kizárólag a TV2 tevékenységeinek fedezésére használhatók fel. A TV2 és a dán hatóságok szerint ennél fogva fennállt az a jogi kötelezettség, hogy a TV2 Alap reklámbevételeit végső soron a TV2-nek utalják át. A fentiekben foglaltaknak megfelelően azonban nem létezett olyan jogszabályi kötelezettség, hogy az összes reklámbevétel a TV2-nek kell átutalni, és az a miniszter konkrét döntésétől függött, hogy hogyan és mennyi pénzt utaltak át a TV2-nek.
- (88) A TV2-vel kapcsolatban ehhez hozzá kell fűzni, hogy a TV2 nem állt szerződéses jogviszonyban végső reklámügyletekkel, és a TV2 nem gyakorolt befolyást a reklámtevékenységekre ⁽³⁹⁾. A dán kormány megerősítette, hogy a következő évre vonatkozó reklámbevétel-előrejelzéseket a TV2-től függetlenül határozták meg.
- (89) A fenti információk alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a miniszter ellenőrzést gyakorolt a TV2 Reklame társaságban és a TV2 Alapban lévő összegek felett. Konkrétan: i. a dán állam döntötte el, hogy a reklámbevételeket teljes egészében vagy részben a TV2 Alapnak vagy a TV2-nek kell-e utalni; ii. 1995-ben és 1996-ban a TV2 nem jutott hozzá az összes reklámbevételhez; és iii. az átutalt reklámbevételek a TV2 Alapban halmozódtak fel, ahol azok gyakorlatilag összekeveredtek az előfizetési díjakkal.
- (90) Ezen okok miatt a Bizottság úgy ítéli meg, hogy ebben a konkrét ügyben a TV2 Reklame társaságon és a TV2 Alapon keresztül a TV2-nek átutalt 1995-ös és 1996-os reklámbevételek állami forrásokat képeznek.
- (91) A belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható állami támogatás összege mindenesetre nem térne el, ha a reklámbevételek nem minősülnek állami forrásnak (ami nem igaz). Tulajdonképpen a Bizottság állandó ügykezelési gyakorlatával összhangban és a műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közleményben ⁽⁴⁰⁾ foglaltaknak megfelelően a közszolgálati tevékenységből származó bevételeket, például a reklámbevételeket figyelembe kell venni a közszolgálati tevékenység nettó költségeinek kiszámításakor, azaz a kérdéses bevételek – még abban az esetben is, ha nem minősülnek állami forrásnak – csökkentik a közfinanszírozás szükségességét. A dán hatóságok ugyanígy vélekednek ⁽⁴¹⁾.
- (92) Ehhez hozzá kell tenni, hogy a Rádió Alapból a TV2-nek történő eseti forrásátutalás arra az előfizetési díjból származó bevételre vonatkozik, amelyet állami döntést követően bocsátottak a TV2 rendelkezésére. Ugyanez érvényes a TV2 Alapból annak megszűnésekor végrehajtott eseti forrásátutalásokra is, ugyanis a dán állam által a TV2 Alap felett gyakorolt ellenőrzéssel kapcsolatban fent említett tételeken felül, a TC2 Alap megszűnésekor az alapból származó forrásokat – állami döntést követően – a TV2 rendelkezésére bocsátották. Ezért, mivel a források állami ellenőrzés alatt maradtak, azok is állami forrásnak tekintendők. Mivel a reklámbevételek állami forrásnak tekintendők, és mivel a felszámoláskor a TV2-nek teljesítendő átutalásról mindenképpen az állam döntött, ezt a következtetést nem befolyásolja az a tény, hogy a dán hatóságok állítása szerint a felszámolással összefüggésben a TV2-nek átutalt átalányösszeg kizárólag reklámbevételekből származik.
- (93) A többi állami intézkedéssel kapcsolatban a Bizottság úgy ítéli meg, hogy állami források merülnek fel a **társasági adó alóli mentesség** ügyében, mivel az adóbevételről való lemondás ugyanakkora, mint az állami forrás felhasználása adójellegű költségvetési kiadások formájában ⁽⁴²⁾.

⁽³⁸⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi változatának) 30–33. §-a; lásd még a 4/94. sz. jelentés már idézett 4. pontját.

⁽³⁹⁾ A dán hatóságok 2003. március 24-i levelének 8. oldala.

⁽⁴⁰⁾ Lásd a műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közlemény 57. bekezdését.

⁽⁴¹⁾ A dán kormány 2009. június 26-i válaszlevelének 3. pontja.

⁽⁴²⁾ Az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL C 384., 1998.12.10., 3. o.) 10. pontja.

- (94) A TV2-nek nyújtott **kamat- és törlesztésmentes hitelek** közvetlenül az állam biztosítja, és az állami költségvetésből utalják ki. A dán állam – azáltal, hogy lemond e hitelek kamatáról és törlesztéséről – jövedelemről mond le, és ezért ezek a pénzeszközök állami forrásoknak minősülnek. Ezen túlmenően a **működési célú hitelek**re a dán állam vállal garanciát. Az állami kezességvállalásnak az az előnye, hogy a kezességvállaláshoz társuló kockázatot az állam viseli. Azt, hogy az állam viseli a kockázatot, általában megfelelő díjjal ellentételezik. Amennyiben az állam eltekint ettől a díjtól, az a TV2-nek nyújtott előny mellett az állami forrásokat meríti ki ⁽⁴³⁾.
- (95) Ezen túlmenően az állam országos **sugárzási frekvenciát** tart fenn a TV2 számára, amelyért az egy állami szervnek fizet frekvenciadíjat. A TV2 által fizetett éves díj a vizsgálati időszakban 2–4 millió DKK között mozgott.
- (96) Mivel az országos frekvenciáért fizetett díjat illetően nem áll rendelkezésre összehasonlítási alap, a díjat csak azzal a díjjal lehet összehasonlítani, amelyet a hálózati konfigurációval a lakosság nagyobb részének elérését biztosító engedélyért kell fizetni. A TV2 által az országos lefedettségért fizetett frekvenciadíj lényegesen alacsonyabb a TvDanmarknak felszámított hálózati díjnál, amely az 1997-ben fizetett 5 millió DKK és a 2001-ben fizetett 30 millió DKK között mozgott, annak ellenére, hogy a TvDanmark regionális frekvenciáinak hálózata csak 77 %-os penetrációt ér el. A TV2 ily módon alacsonyabb áron tudta elérni a dán lakosság nagyobb részét.
- (97) A Bizottságnak ezért az a véleménye, hogy a frekvenciadíj nem tükrözi a piaci feltételeket, és az állam – azzal, hogy nem kért piaci árfolyamot az eszközért – lemondott az állami költségvetés javára beszédhető bevételekről.
- (98) Ezzel szemben mivel a TV2 az országos hálózat létrehozása érdekében nem helyi frekvencia-konfiguráció használatával sugároz, nem köteles megfizetni a hálózati díjat. Mivel az állam nem szedhette be jogszerűen ezt a díjat a TV2-től, nem mondott le az állami költségvetés javára beszédhető bevételről, és ennél fogva nem merülnek fel állami források.
- (99) A Bizottság ugyanígy nem fedez fel állami forrást abban a jogi rendelkezésben, amely az antennaberendezések tulajdonosait arra kötelezi, hogy ezeken a berendezéseken keresztül közvetítsék a közszolgálati műsorokat (**további kötelezettség**), mivel az állam sem bevételről nem mond le, sem ténylegesen nem utal át pénzt ezeknek a szolgáltatóknak. A TV2 tehát – azáltal, hogy kihasználja a hozzáférési szabályt – nem szerez állami forrásokból származó pénzügyi előnyt ⁽⁴⁴⁾.

- (100) Valamennyi fent említett intézkedés a dán államnak tulajdonítható, mert – a fentiekben foglaltaknak megfelelően – valamilyen módon a dán állam döntésével jártak.

IV.1.2. SZELEKTÍV ELŐNY ÉS A VERSENY TORZÍTÁSA

- (101) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az előfizetési díjakból származó bevételek, a TV2 Alapból teljesített átutalások (ideértve az 1995-ös és 1996-os reklámbevételeket is) és a Rádió Alapból teljesített átutalások, a társasági adó alóli mentesség, a kamat- és törlesztésmentes hitelek, a működési célú hitelekre vállalt állami garancia, valamint az országos frekvenciához kedvező feltételek mellett biztosított hozzáférés olyan gazdasági és pénzügyi előnyben részesíti a TV2-t, amely mentesíti azokat a működési költségektől, amelyeket szokásos körülmények között a saját költségvetéséből kellene viselnie. Ezen túlmenően a TV2 versenytársai nem kapták meg ugyanezeket a pénzeszközöket.
- (102) Mindazonáltal az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nettó többletköltségét kompenzáló állami intézkedések nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak, ha a Bíróság által az Altmark-ítéletben ⁽⁴⁵⁾ megállapított négy feltétel teljesül:
- először is a kedvezményezett vállalkozást ténylegesen közszolgáltatási kötelezettségek terhelik, és e kötelezettségek egyértelműen meghatározottak;
 - másodszor az ellentételezés kiszámításának alapjául szolgáló feltételeket tárgyilagos és átlátható módon, előzetesen megállapították;
 - harmadszor az ellentételezés nem haladja meg a közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtása során felmerülő költségek egészben vagy részben való fedezéséhez szükséges mértéket, figyelemmel az érintett bevételekre és az e kötelezettségek teljesítéséből származó méltányos nyereségre;
 - negyedszer, amikor a közszolgáltatási kötelezettség végrehajtásával megbízott vállalkozás kiválasztása nem közbeszerzési eljárás keretében történik, a szükséges ellentételezés mértékét azon költségek elemzése alapján állapították meg, amelyek egy átlagos, jól vezetett és a szükséges közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez közlekedési eszközökkel megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerülnének, figyelemmel az érintett bevételekre és az e kötelezettségek teljesítéséből származó méltányos nyereségre.

⁽⁴³⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (2000/C 71/07) 2.1.2. pontja.

⁽⁴⁴⁾ Lásd az NN 70/98. sz., „a Kinderkanal és a Phoenix” közszolgálati műsorszolgáltató csatorna számára nyújtott állami támogatást (HL C 238., 1999.8.21., 3. o.).

⁽⁴⁵⁾ A C-280/00. sz., *Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg* ügyben hozott ítélet (EBHT 2003., I-7747. o.).

- (103) Ahogyan e határozat összeegyeztethetőséggel kapcsolatos része részletesebben kifejti (lásd e határozat (160) preambulumbekezdését és az azt követő preambulumbekezdéseket), a Törvényszék ítéletéből következik, hogy az első Altmark-feltétel teljesül.
- (104) Ami a második Altmark-feltételt illeti, amely szerint az ellentételezés kiszámításának alapjául szolgáló feltételeket tárgyilagossá és átlátható módon, előzetesen kell megállapítani, a Bizottságnak értékelnie kell azokat a jogi és gazdasági feltételeket, amelyek a vizsgált időszakban a TV2-nek fizetendő előfizetési díj összegének megállapítása tekintetében érvényesültek. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a következő eljárásra került sor.
- (105) A dán hatóságok 2003. március 24-i levelének 29. és 30. pontja szerint a vizsgált időszakban hatályos rádiós és televíziós műsorszolgáltatásról szóló törvény⁽⁴⁶⁾ állapította meg, hogy a TV2-állomás egészét hogyan finanszírozzák (előfizetési díjból, reklámbevételekből és más bevételforrásokból), és rendelkezett arról, hogy a TV2 és a DR előfizetési díjakból való részesedését a kulturális miniszter határozza meg, ennél fogva rendelkezett a TV2-nek biztosítandó ellentételezés összegéről. Megjegyzendő, hogy 1995-re és 1996-ra a TV2 az előfizetési díjak rá eső részét a TV2 Alapból kapta.
- (106) A bevált gyakorlattal összhangban ezen ellentételezés összegét a miniszter a dán országgyűlés költségvetési bizottságával egyeztetve határozta meg, a dán országgyűlésben képviseltetett pártok többségével létrejött média-megállapodás keretében. A szóban forgó időszakban három médiamegállapodás létezett: az 1994–1997 közötti időszakra szóló, 1993. szeptember 16-án kötött médiamegállapodás, az 1997–2000 közötti időszakra szóló, 1996. május 10-én kötött médiamegállapodás, valamint a 2001–2004 közötti időszakra szóló, 2000. március 28-án kötött médiamegállapodás.
- (107) Az előfizetési díjból származó bevételt tehát meglehetősen hosszú időszakra állapították meg. A vizsgált időszakban a TV2-nek nyújtott ellentételezés nem képezte további felülvizsgálat tárgyát, még akkor sem, amikor a TV2 bevétele visszaesett. Például, bár a TV2 reklámbevétele 1999-ben jelentősen visszaesett, az ellentételezést nem igazították ki, hogy tükrözze ezt.
- (108) A dán hatóságok szerint az ellentételezést a TV2 költségvetésének és elszámolásainak ár- és bérindexálása alapján, valamint gazdasági elemzések alapján határozták meg.
- (109) 1995-ben és 1999-ben a KPMG könyvvizsgáló cég mélyreható gazdasági elemzéseket végzett. A KPMG-t a piac vezető szereplőinek képviselőiből – többek között a TV2 1999-es jelentésben említett versenytársaiból – álló monitoringcsoport segítette. Különösen az előfizetési díjtól eltérő bevételi forrásokból származó potenciális bevételekre vonatkozó információkat vették figyelembe.
- (110) A dán hatóságok 2003. március 24-i levelük 164. és 165. pontjában jelezték, hogy a KPMG tanácsadói tanulmányait (amelyek célja, hogy megbecsüljék a dán reklámpiac reklámozásból származó árbevételének és a TV2 bevételforrásainak legvalószínűbb alakulását, és meghatározzák az ezekkel a becslésekkel kapcsolatos bizonytalanságokat) azért készítették, hogy jobb alapot biztosítsanak a dán kormánynak és a dán országgyűlésnek a médiapolitikáról folytatott megbeszélések során az előfizetési díjakból származó bevételek meghatározásakor és elosztásakor hozott döntéseikhez.
- (111) A dán hatóságok szerint az ellentételezés meghatározásához használt dokumentumok nyilvánosan hozzáférhetőek voltak. A médiamegállapodásokat sajtóközleményekben és az Országgyűlési Jegyzőkönyvek Hivatalos Jelentésében (*Folketingstidende*) tették közzé. A médiamegállapodások végrehajtására hivatott jogszabályt a Dán Hivatalos Közlönyben (*Lovtidende*) tették közzé. A TV2 elszámolásait a fent említett gazdasági elemzésekkel együtt szintén közzétették.
- (112) Az ítélet fényében a Bizottságnak értékelnie kell, hogy a fent ismertetett eljárás vezethetett-e ahhoz a következtetéshez, hogy a második Altmark-feltétel teljesül.
- (113) Egyrészt a Bizottság tudomásul veszi, hogy a Törvényszék az ítéletében⁽⁴⁷⁾ a következőket mondta ki: „(...) nem zárható ki, hogy a TV2-nek járó előfizetési díjak összege megállapításának fent említett módjai tárgyilagossá és átlátható módokat jelenthetnek, mivel magukban foglalják különösen a dán országgyűlés beavatkozását, egy olyan, szakértőkből álló ellenőrző csoport által segített auditiroda által készített gazdasági elemzéseken alapulnak, amelyben a TV2 versenytársai is részt vettek, és mivel ezen elemzéseket a TV2 éves beszámolóihoz hasonlóan közzétették. Nem zárható ki tehát, hogy e módok komoly elemzéséből adott esetben arra lehet következtetni, hogy a Dán Királyság – még az Altmark-feltételeknek a Bíróság általi kimondása előtt – lényegében biztosította e feltételek közül a másodiknak a tiszteletben tartását.” Ezen túlmenően a Törvényszék kimondta, hogy „a TV2-nek járó előfizetési díjak összegét [...] éppen annak feltételezésével számították ki, hogy az e műsorszolgáltató javára hozott e többi állami intézkedés fennmarad⁽⁴⁸⁾” (azaz adómentesség stb.).

⁽⁴⁶⁾ Az 1996. július 5-i 666. sz. törvénnyel, az 1997. január 29-i 75. sz. törvénnyel, az 1998. február 19-i 138. sz. törvénnyel, az 1999. április 6-i 208. sz. törvénnyel, a 2000. június 20-i 551. sz. törvénnyel, a 2001. március 22-i 203. sz. törvénnyel, a 2001. július 15-i 701. sz. törvénnyel és a 2002. december 17-i 1052. sz. törvénnyel módosított 1994. június 24-i 578. sz. törvény.

⁽⁴⁷⁾ Az ítélet 228. pontja.

⁽⁴⁸⁾ Az ítélet 229. pontja.

- (114) A Bizottság véleménye szerint a dán országgyűlésnek az előfizetési díj megállapításához vezető folyamatban való részvétele bizonyos fokig bizonyos szintű átláthatóságot és tárgyilagosságot biztosított. Ezen túlmenően a TV2-höz befolyó előfizetési díjak összegét meghatározó médiamegállapodásokról több évre előre döntöttek, és a vizsgált időszakában a TV2 ellentételezését később egyáltalán nem igazították ki.
- (115) A KPMG által készített gazdasági jelentések azonban csak a TV2 növekvő reklámbevételeinek összegét (azaz a bevételi oldalt) prognosztizálták. Ami az ellentételezés megállapításának költségoldalát illeti, ezek a gazdasági jelentések nem foglaltak állást, és úgy tűnik a Bizottság számára, hogy a médiamegállapodások csak a TV2 korábbi években felmerült költségeinek indexálásán alapultak. A dán hatóságok tulajdonképpen jelezték, hogy az ellentételezést a TV2 költségvetésének és elszámolásainak ár- és bérindexálása alapján, valamint a gazdasági elemzések alapján határozták meg, amelyek csak a bevételi oldalt értékelték, és nem vonatkoztak az 1993. szeptember 16-án kötött médiamegállapodás hatálya alá tartozó időszakra.
- (116) Ezen túlmenően nem utaltak az ellentételezés kiszámítása alapjául szolgáló feltételekre. Az ellentételezés összegét előzetesen állapították meg, de a második Altmark-feltétel előírja, hogy magukat az ellentételezés kiszámításának alapjául szolgáló feltételeket előzetesen, tárgyilagos és átlátható módon kell megállapítani.
- (117) A fentiek alapján a Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy a második Altmark-feltétel nem teljesül. Az Altmark-feltételek mindenesetre halmozottak, és a Bizottság értékelése szerint a negyedik-feltétel nem teljesül (lásd alább).
- (118) A negyedik Altmark-feltétel szerint „amikor a közszolgáltatási kötelezettség végrehajtásával megbízott vállalkozás kiválasztása nem közbeszerzési eljárás keretében történik, a szükséges ellentételezés mértékét azon költségek elemzése alapján állapították meg, amelyek egy átlagos, jól vezetett és a szükséges közszolgáltatási követelmények kielégítéséhez közlekedési eszközökkel megfelelően felszerelt vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerülnének, figyelemmel az érintett bevételekre és az e kötelezettségek teljesítéséből származó méltányos nyereségre”.
- (119) A jelen ügyben a TV2 közszolgálati műsorszolgáltatót nem közbeszerzési eljárást követően választották ki. Ajánlat hiányában a Bizottságnak ezért értékelnie kell, hogy az ellentételezés szintjét azon költségek elemzése alapján határozták-e meg, amelyeket egy jól vezetett, termelőeszközökkel megfelelően felszerelt átlagos vállalkozásnak kellene viselnie a közszolgálati kötelezettségekkel szemben támasztott követelmények teljesítésekor.
- (120) A TV2-nek nyújtott ellentételezés megállapítására irányadó gazdasági és jogi feltételek ismertetése a fentiekben található. Különösen az ítélet fényében, és figyelembe véve azt, hogy a Törvényszék említést tett arról, hogy a Dán Királyság által a TV2 számára 1995 és 2002 között járó előfizetési díjak összegének meghatározására bevezetett eljárás tartalmazott többek között a TV2 versenytársai segítségével kidolgozott gazdasági elemzéseket, a Bizottságnak különösen az 1995 és 1999 közötti KPMG-jelentéseket kell figyelembe vennie annak értékeléséhez, hogy a TV2 költségeit összehasonlították-e egy átlagos, jól vezetett szolgáltató költségeivel.
- (121) A KPMG tanácsadó cég által készített jelentések a kapcsolódó előfizetési időszakok tekintetében a reklámpiac fejlődésével kapcsolatban különböző forgatókönyveket vesznek figyelembe. A jelentések a TV2-re (például a pénzügyi helyzetére vagy működési költségeire) vonatkozó információt nem tartalmaznak, de szemléltetik a reklámbevételek lehetséges alakulását, valamint azt, hogy az általános reklámpiac milyen mértékben keletkeztethet bevételeket a TV2 számára. Ezek a jelentések – a dán reklámpiac reklámozásból származó árbevétel legvalószínűbb alakulásának becslésével és az e becslésekhez kapcsolódó bizonytalanságok feltárással – a dán hatóságok által a TV2-nek biztosítandó előfizetési díj meghatározására alkalmazott eljárás részét képezték.
- (122) A KPMG-jelentések nem értékelik sem a TV2, sem más szolgáltatók költségeit, hanem arra korlátozódnak, hogy megvizsgálják a reklámpiac alakulását és a TV2 reklámbevételekből való részesedését. Megjegyzendő az is, hogy ezek a jelentések nem vonatkoznak a vizsgált időszak első éveire, amelyekre az 1993. évi médiamegállapodás vonatkozott.
- (123) A versenytársak bizonyos mértékben részt vettek ezeknek a jelentéseknek a kidolgozásában. Az 1995. évi jelentésre vonatkozóan a dokumentumban az áll, hogy „számos érdekelt fél” részt vett, de a jelentésből nem derül ki, hogy mely érdekelt felekre utalt. Az 1999. évi KPMG-jelentés említést tesz egy szakértői követőcsoportról, amelyben a TV2 versenytársai valóban részt vettek. Az azonban, hogy ezeket a gazdasági jelentéseket bizonyos mértékben a TV2 versenytársai segítségével dolgozták ki, önmagában nem jelenti azt, hogy sor került volna a versenytársak költségeinek elemzésére.

- (124) Másképp fogalmazva: ezek a jelentések nem terjedtek ki azoknak a költségeknek az elemzésére, amelyek egy jól vezetett, termelőeszközökkel megfelelően felszerelt, átlagos vállalkozásnál felmerültek volna a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésekor, hanem inkább a reklámpiaci kilátások általánosabb kérdésével, valamint a TV2 jövőbeni reklámbevételeinek összegével foglalkoztak. Ehhez hozzá kell tenni azt is, hogy a reklámpiaci árak megállapítása különböző tényezők – például a nézettségi arány – alapján, és nemcsak a költségek alapján történik.
- (125) A dán hatóságok és a TV2 jogi és ténybeli érveket is előterjesztettek a negyedik Altmark-feltétellel kapcsolatban.
- (126) Először is Dánia a BUPA-ügyre hivatkozik, és azzal érvel, hogy a negyedik Altmark-feltétel nem feltétlenül alkalmazandó, vagy legalábbis a Bizottságnak az ítélet fényében csak azt kellene értékelnie, hogy az lényegében teljesül-e. A Bizottság véleménye szerint a BUPA-ügyben a helyzet igen sajátos volt abban az értelemben, hogy az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó, kérdéses program nem volt költségfüggő, azaz más közszolgáltatási ágazatokkal ellentétben a rendszer az ügyfelek kockázati profilján alapult. Ilyen helyzetben tehát a szolgáltatónak nem volt lehetősége arra, hogy költségeinek átalakításával nagyobb hatékonyságot érjen el. A közszolgáltatási műsorszolgáltatók esetében azonban kiszámítható az ellentételezés a költségek és a bevételek alapján.
- (127) Másodszor a Chronopost-ügyre⁽⁴⁹⁾ hivatkozva Dánia azzal érvel, hogy a TV2-höz hasonló közszolgáltatási műsorszolgáltató nem hasonlítható össze egy magán-szektorbeli szereplővel. A Bizottságnak azonban az a véleménye, hogy a Chronopost-ügyben tárgyalt összeegyeztethetőségi értékelés összefüggésében felmerült költségelosztás kérdésével ellentétben a negyedik Altmark-feltételnek pontosan az a lényege, hogy pályázat hiányában a nyújtott közszolgáltatás költségeit egy átlagos, jól vezetett és termelőeszközökkel megfelelően felszerelt vállalkozásnál felmerülő költségekkel kell összehasonlítani.
- (128) Ezen túlmenően Dánia azzal érvel, hogy az Állami Számvevőszék a TV2 folyamatos felülvizsgálata keretében elvégezte a TV2 elszámolásainak pénzügyi és vezetői ellenőrzését, valamint azzal, hogy folyamatos ellenőrzésekre került sor, amelyek hatékonysági megfontolásokra is irányultak. A Bizottság megítélése szerint azonban az a tény, hogy a TV2 elszámolásait jóváhagyásra benyújtották a kulturális miniszterhez, nem elegendő annak bizonyításához, hogy a TV2 költségei egy jól vezetett, átlagos vállalkozás költségei. Ezen túlmenően kétséges, hogy az utólagos ellenőrzések relevánsak lehetnek a negyedik feltétel teljesülése szempontjából, ha az ellentételezés megállapítása előtt nem elemezték a költségeket.
- (129) Ezenkívül a dán hatóságok különösen a Dán Állami Számvevőszék 2000. évi jelentésére hagyatkoznak, amelyben a TV2 termelékenységének alakulását bizonyos mértékben a DR-ével és külföldi közszolgáltatási műsorszolgáltatókéval (British Broadcasting Corporation [a továbbiakban: BBC], Sveriges Television [a továbbiakban: SVT] és Norsk Riksringkastning [a továbbiakban: NRK]) hasonlították össze. Ebben a jelentésben az Állami Számvevőszék megállapította, hogy 1990 és 1999 között a DR és a TV2 termelékenysége is javult. A DR az első adásokhoz kapcsolódó óránkénti költségeket nagyobb mértékben csökkentette, mint a TV2, de 1999-ben a DR első adásainak óránkénti költsége mégis 53 %-kal meghaladta a TV2-ét. A DR óránkénti műsor-szolgáltatási költségei 1999-ben megközelítőleg 29 %-kal haladták meg a TV2-ét. Az Állami Számvevőszék azt is figyelembe vette, hogy a DR és a TV2 termelékenységének alakulása jobb vagy ugyanolyan volt, mint a három másik közszolgáltatási műsorszolgáltatóé.
- (130) Ez a jelentés azonban nem elegendő a negyedik feltétel teljesülésének bizonyításához.
- (131) A jelentés valójában az ellentételezés összegét megállapító médiamegállapodások után keletkezett, és ennél fogva nem mutatja be, hogy az ellentételezést azon költségek alapján határozták meg, amelyek egy átlagos vállalkozásnál merültek volna fel a közszolgáltatási feladatok biztosítása tekintetében.
- (132) Ezen túlmenően a jelentés más közszolgáltatási műsorszolgáltatókhoz kapcsolódik, és ennél fogva nem vonatkozik valamely „átlagos” műsorszolgáltató költségeire. Nem állapítja meg például azt, hogy a DR költségei – amely nem juthat reklámbevételekhez, és amelynek az ellentételezés szintjét ugyanaz a médiamegállapodás határozza meg, mint a TV2-ét – egy átlagos vállalkozás költségeit tükrözik. A negyedik Altmark-feltétel alkalmazásában tehát a DR költségeivel való összehasonlításból nem vonható le következtetés.
- (133) Ezen túlmenően, ami a külföldi közszolgáltatási műsorszolgáltatókkal való összehasonlítást illeti, a jelentés csak a TV2 termelékenységének alakulását veti össze más közszolgáltatási műsorszolgáltatókéval, de nem foglal állást a hatékonyság szintjéről, és ennél fogva magukról a költségekről sem. A termelékenység kisebb mértékű növekedése különösen több oknak tulajdonítható, többek között annak, hogy az időszak kezdetén jobb volt a hatékonyság, illetve annak, hogy a műsorszolgáltató nem tudta növelni műsor-szolgáltatási idejét. A jelentés 51.

⁽⁴⁹⁾ Európai Bíróság, C-83/01 P, C-93/01. és C-94/01. sz. egyesített ügyek.

pontja például a következőket közli: „A szóban forgó időszakban a BBC és az SVT költségei szinte egyformán alakultak, azaz reálértéken mintegy 50 %-kal növekedtek, míg az NRK költségei reálértéken mintegy 60 %-kal emelkedtek. A fentiekben említetteknek megfelelően a DR költségei reálértéken 23 %-kal emelkedtek, a TV2 költségei pedig 63 %-kal nőttek. Mivel – a korábban leírtak szerint – az SVT és a BBC sugárzási ideje nem növekedett olyan mértékben, mint a többi műsorszolgáltatóé, ez a költségalakulás azt jelentette, hogy az SVT és a BBC nem ugyanúgy javította a termelékenységét, mint a három másik közszolgálati műsorszolgáltató”.

(134) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a jelentés 50. pontja kimondja: „Mivel az Állami Számvevőszék nem vizsgálta részletesebben a külföldi közszolgálati műsorszolgáltatók elszámolásait, eltérések lehetnek e műsorszolgáltatók tevékenységei és az egyes elszámolási tételekhez használt számítási módszerek között. Ez azt jelenti, hogy a felhasznált költségek és az ezekből származtatott egységköltségek nem feltétlenül vonatkoznak azonos tevékenységekre, és hogy azok kiszámítása nem feltétlenül azonos számviteli elvek szerint történt. Ennek következtében az egységköltségek szintje feltétlenül alkalmas azonnali összehasonlításra. Mivel a külföldi műsorszolgáltatók figyelembevételének inkább a termelékenység »alakulásának«, mint a termelékenység szintjének az összehasonlítása a célja, az Állami Számvevőszék arra az álláspontra helyezkedik, hogy a külföldi televíziós műsorszolgáltatókra vonatkozó adatok – ennek ellenére – jelenlegi formájukban a fejlődés ésszerű mutatóiként szolgálhatnak”. A jelentés 53. pontja szintén kimondja: „Az Állami Számvevőszék azért nem vizsgálta meg részletesebben a fenti fejlemények okait, mert – a fentiekben foglaltaknak megfelelően – a megállapított egységköltségek alakulása a műsorszolgáltatók műsorkínálatának tartalmától függ, és mert az elemzés mindenképpen azt előfeltételezi, hogy a minőség változatlan maradt. Mivel ez az érintett közszolgálati műsorszolgáltatók összehasonlítására nézve közvetlen nehézséget jelent, az elemzés megállapításait némi óvatossággal kell értelmezni. Ebben a tekintetben a kulturális miniszter közölte, hogy egyetért az egységköltségek ismertetett alakulásával, és hogy a DR, a TV2 és a külföldi közszolgálati műsorszolgáltatók egységköltségeinek összehasonlítását némi óvatossággal kell értelmezni”.

(135) Ezért a fent említett okok miatt a Bizottságnak az a véleménye, hogy a jelentés nem mutat arra, hogy a TV2 költségei olyan költségek lennének, amelyek egy átlagos, jól vezetett vállalkozásnál merültek volna fel a közszolgálati feladatok ellátása során.

(136) Végezetül a fentiek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a negyedik Altmark-feltétel nem teljesül, és mivel ezek a feltételek halmozottak, a TV2-nek nyújtott ellentételezés nem teljesíti a Bíróság által az Altmark-ítéletben megállapított feltételeket. Mindenesetre, ahogyan az alábbiakban bizonyításra kerül, a Bizottság megítélése szerint az ellentételezés a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető.

(137) A Bizottságnak azt is értékelnie kell, hogy a szóban forgó intézkedések teljesíthetik-e a piacgazdasági befektető elvét. A dán hatóságok és a TV2 azzal érveltek, hogy az intézkedések azért nem minősülnek állami támogatásnak, mert teljesülnek a piacgazdasági befektető elvének feltételei. Különösen úgy ítélik meg, hogy a piacgazdasági befektető elve alapján tökéletesen indokolt volt a hasznát a TV2-ben hagyni saját tőke felhalmozása céljára.

(138) Ebben a tekintetben előjáróban megjegyzendő, hogy az a kérdés, hogy az intézkedések indokolhatóak-e a piacgazdasági befektető elve alapján, eltér attól a kérdéstől, hogy az intézkedések a közszolgálati feladatok ellátásához szükségesnek tekinthetők-e (lásd alább az összeegyeztethetőségi értékelést), azaz az a tény, hogy egy bizonyos szintű tartalék és saját tőke szükséges lehet ahhoz, hogy a TV2 ellássa közszolgálati feladatait, nem vonja maga után, hogy egy magánbefektető a társaságban hagyta volna ezt a pénzt, és nem kért volna osztalékot.

(139) Az állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban a Bizottságnak azt kell eldöntenie, hogy hasonló körülmények között a közzsférát irányító szervekéhez hasonló súlyú magánbefektetőtől elvárható lett volna-e, hogy hasonló mértékű tőke-hozzájárulást tegyen⁽⁵⁰⁾. Bár egy magánbefektető viselkedése, amellyel az állami befektető beavatkozását össze kell hasonlítani, nem feltétlenül egyezik meg a viszonylag rövid távon nyereségtermelési céllal tőkét kihelyező, szokásos befektető viselkedésével, annak legalább olyan magánszektorbeli holdingtársaság vagy magánvállalkozás-csoport viselkedésének kell lennie, amely strukturális politikát folytat, és amelyet hosszabb távú jövedelmezőségi kilátások vezérelnek.

(140) Ezen túlmenően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a piacgazdasági befektető elvét a döntéshozatalkor, nem pedig utólag kell alkalmazni⁽⁵¹⁾.

(141) Ebben az ügyben, mivel a TV2-ben kizárólag Dánia érdekelt, a társaság csődje esetén az első és az utolsó hitelezőnek is térítést kell fizetni. Tehát a befektető szempontjából a dán állam úgy törekedhetett volna a befektetése megtérülésének elérésére, hogy hitelkamat vagy a saját tőkén alapuló megtérülés formájában kér díjazást.

⁽⁵⁰⁾ C-261/89. sz., Olaszország kontra Bizottság ügy (EBHT 1991., I-4437. o.); C-278/92–C-280/92. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügy (EBHT 1994., I-4103. o.).

⁽⁵¹⁾ T-16/96. sz. Cityflyer-ügy (EBHT 1998., II-757. o.) 76. pont.

(142) Ezzel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a szóban forgó időszakban Dánia lemondott a kamatfizetésekre való jogáról, és engedélyezte, hogy a hitelek törlesztésmenések legyenek. Emellett a dán állam nem kért díjazást a TV2-ben felhalmozott tőke után. Ezért a dán állam nem támasztott igényt befektetésének rendes megtérülésére, ahogyan azt egy hitelező vagy társaságtulajdonos szokásos körülmények között kérte volna.

(143) Ezen túlmenően a dán hatóságok nem terjesztettek elő érvényes információkat annak igazolására, hogy stratégiai szempontból miért lenne értelme a hasznuk TV2-be való újrabefektetésének ahelyett, hogy kamat vagy osztalék formájában kértek volna díjazást. Ilyen döntést rendes körülmények között befektető csak akkor hoz, ha meggyőződése szerint az újrabefektetés növeli eredeti befektetése értékét.

(144) Ebben az ügyben nem nyert megállapítást, hogy lett volna üzleti terv vagy olyan kinyilatkoztatott, kidolgozott üzleti stratégia, amely azt jelezte volna, hogy erről van szó. Egyéb arra utaló jel sem volt, hogy a TV2 az említett hozzáadott érték előállítására érdekében tervezte volna tevékenységeinek fejlesztését. A Bizottság ezt állítva nem csupán formális érvekkel próbálja megcáfolni a dán hatóságok piacgazdasági befektető elvével kapcsolatos érvelését, hanem mindössze azt értékeli, hogy vajon egy piacgazdasági befektető az e döntés meghozatalakor rendelkezésére álló információk alapján úgy döntött volna-e, hogy a TV2-ben hagyja a pénzeszközöket. Figyelembe véve azonban a pénzeszközök TV2-ben hagyásakor rendelkezésre álló információkat⁽⁵²⁾, és függetlenül a TV2 közszolgálati feladatai iránti igényekhez kapcsolódó megfontolásoktól, amelyeket egy magánbefektető nem vett volna figyelembe, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy sem üzleti terv, sem befektetési projekt, sem egyéb olyan tényező nem létezett, amelynek alapján egy racionális magánbefektető úgy ítélte volna meg, hogy az újrabefektetés hozzáadott értéket biztosítana az eredeti befektetéséhez képest, és ennél fogva úgy döntött volna, hogy a TV2-ben hagyja a pénzt – ahelyett, hogy díjazást kérne.

(145) Ezen túlmenően a dán hatóságok az árbevételből származó hozamot annak igazolásához használták referenciaértékként, hogy a pénz TV2-be történő újrabefektetésekor magánbefektetőként jártak el. Ebben az ügyben azonban hangsúlyozni kell, hogy a dán kormány már a TV2 finanszírozójaként jár el, amennyiben jelentős bevételt biztosít számára működési költségei egy részének fedezéséhez. E bevételek összege közvetlen hatással van a TV2 realizálható eredményére. A gyakorlatban a teljesítménymutató az állami finanszírozás összegének egyszerű emelésével javítható. Mivel azonban a túlzott mértékű finanszírozás

rendes körülmények között eredménytelenséghez is vezet, amely több állami forrás lehívását vonja magával, egyáltalán nem biztos, hogy a finanszírozás növelése következképpen jobb eredményeket hoz.

(146) A dán hatóságok viselkedése tehát nem tekinthető a piacgazdasági befektető viselkedésének. Mindenesetre – ahogyan az alábbiakban bizonyításra kerül – a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ellentételezés a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető. A már említetteknek megfelelően a piacgazdasági befektető elvének kérdése eltér attól a kérdéstől, hogy indokolt volt-e a dán állam részéről, hogy a közszolgálati feladatokhoz szükséges sajáttőke-emelés érdekében a hasznot a TV2-nél hagyja.

(147) Végül a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a vizsgálat időszakaiban az intézkedések előnyben részesítették a TV2-t. A televíziós műsor-szolgáltatási piacon a TV2 más olyan műsorszolgáltatókkal folytat versenyt, amelyek nem részesültek ugyanebben az előnyben. Ezért az intézkedéseket az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében szelektívnek és versenytorzítónak kell tekinteni.

IV.1.3. A KERESKEDELEM BEFOLYÁSOLÁSA

(148) Az állami intézkedések, amennyiben érintik a tagállamok közötti kereskedelmet, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezés hatálya alá tartoznak. Minden olyan esetben erről van szó, amikor az érintett tevékenységek a Közösségen belüli kereskedelem körébe tartoznak.

(149) A Bíróság tag értelmezést alakított ki erre a fogalomra. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ha a támogatás megerősíti egy vállalkozás helyzetét más olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek Közösségen belüli kereskedelemben folytatnak versenyt, ez utóbbiakat úgy kell tekinteni, hogy azokat érinti az adott támogatás⁽⁵³⁾. Az a körülmény, hogy a szóban forgó vállalkozás nem folytat exporttevékenységet, nem zárja ki a kereskedelem esetleges érintettségét. Amikor valamely tagállam támogatásban részesít egy vállalkozást, a támogatásnak köszönhetően fennmaradhatnak, sőt bővíhetnek a belföldi tevékenységei, ami viszont csökkenti más vállalkozások piacra lépésének lehetőségeit. A támogatás következképpen lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy megtartsa azt a piaci részesedést, amelyet más tagállambeli versenytársak szerezhetek volna meg⁽⁵⁴⁾.

⁽⁵³⁾ A 730/79. sz., *Philip Morris Holland kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 1980., 2671. o.) 11. pontja; a C-303/88. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 1991., I-1433) ügyben hozott ítélet (EBHT o.) 17. pontja; a C-156/98, *Németország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2000., I-6857. o.) 33. pontja.

⁽⁵⁴⁾ Lásd a 102/87. sz., *Franciaország kontra Bizottság* ügyet (EBHT 1988., 4067. o.) és a 303/88. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyet (EBHT 1989., 801. o.).

⁽⁵²⁾ Ezeket az információkat e határozat (205) preambulumbekkezdése és az azt követő preambulumbekkezdések ismertetik részletesen.

- (150) A műsorszolgáltatásról szóló közlemény 18. pontjában a Bizottság a Bíróság ítélezési gyakorlatára hivatkozva kimondta: „a közszolgálati műsorszolgáltatók állami finanszírozása általában a tagállamok közötti kereskedelmet érintő tevékenységnek tekinthető. Nyilvánvalóan ez a helyzet a programjogok megszerzése és eladása tekintetében, ami gyakran nemzetközi szinten történik. Azon közszolgálati műsorszolgáltatók esetében, akik számára a reklámidő értékesítése megengedett, a reklám szintén határokon átvitelő hatással bír, különösen, ha országhatárokon átnyúló nyelviileg homogén területekről van szó. Továbbá a kereskedelmi műsorszolgáltatók tulajdonosi szerkezete több tagállamra is kiterjedhet.”
- (151) Ebben az ügyben a Bizottság megjegyzi, hogy a TV2 a nemzetközi piacon tevékenykedik, és televízió-műsorokat cserél⁽⁵⁵⁾. A társaság a nemzetközi műsor-szolgáltatási piacon tevékenykedő és a nemzetközi tulajdonosi szerkezettel rendelkező kereskedelmi műsorszolgáltatók közvetlen versenytársa. A TV2 rendelkezésére bocsátott pénzügyi eszközök versenylőnyt biztosítottak a TV2 számára az audiovizuális jogok megszerzéséhez és olyan műsorokba való befektetéshez, amelyek ezután értékesíthetők. Ezen túlmenően a támogatási intézkedések a TV2-t az Európai Unión belüli versenytársakhoz képest kedvező helyzetbe hozták azáltal, hogy csökkentették ez utóbbiak dániai letelepedési lehetőségeit.
- (152) A Bizottság ezért azt a következtetést vonja le, hogy a TV2 javára biztosított intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet.
- IV.1.4. KÖVETKEZTETÉS
- (153) Mivel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt összes feltétel teljesül, a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a TV2 javára biztosított, fent ismertetett intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülnek.
- (154) Mivel a TV2 műsor-szolgáltatási tevékenységét 1989-ben kezdte meg, a TV2 javára szolgáló összes intézkedést Dánia Európai Unióhoz történő csatlakozása után hajtották végre. Ezen okból kifolyólag az intézkedések – köztük az előfizetési díj – új állami támogatást képez (nem pedig az EUMSZ 108. cikkének (1) bekezdése szerinti létező támogatást).

IV.2. A TÁMOGATÁS ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGE A BELSŐ PIACCAI

- (155) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az EUMSZ 107. cikkének (2) bekezdése, 107. cikke (3) bekezdésének a), b), c) és d) pontja nyilvánvalóan nem alkalmazandó, és sem a dán hatóságok, sem a TV2 nem terjesztett elő erre vonatkozó érveket.

- (156) A Bizottság ezért értékelni fogja az EUMSZ 106. cikke (2) bekezdésének alkalmazhatóságát.
- (157) Az EUMSZ 106. cikke (2) bekezdése szerint: „Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vagy a jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozások olyan mértékben tartoznak a Szerződések szabályai, különösen a versenyszabályok hatálya alá, amennyiben ezek alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok végrehajtását. A kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolhatja olyan mértékben, amely ellentétes az Unió érdekeivel.”
- (158) Ahhoz, hogy valamely intézkedésre vonatkozzon ez az eltérés, az alábbi feltételek mindegyikének teljesülnie kell:
- a kérdéses szolgáltatásnak általános gazdasági érdekűnek kell lennie, és a tagállamnak egyértelműen akként kell meghatároznia („meghatározás”);
 - a kérdéses vállalkozást a tagállamnak kifejezetten meg kell bíznia az adott szolgáltatás ellátásával („megbízás”);
 - a Szerződés versenyszabályai alkalmazásának korlátoznia kell a vállalkozás számára konkrétan kijelölt feladatok teljesítését, és az ilyen szabályok alóli mentesség nem befolyásolhatja a kereskedelem alakulását az Unió érdekeivel ellentétes mértékben („arányosság”).

IV.2.1. MEGHATÁROZÁS

- (160) A műsorszolgáltatásról szóló törvény (1994. évi alkalmazandó változata) szerint⁽⁵⁷⁾ a TV2 független intézmény, melynek célja országos és regionális televízió-műsorok – független műsortevékenységeken keresztül – szolgáltatása és terjesztése. A szolgáltatott műsorok kínálatának döntően a minőségre, a sokoldalúságra és a sokszínűségekre kell összpontosítania. A regionális TV2-állomások műsorainak tervezése során a régióval való kapcsolatot is prioritásként kell kezelni. A műsor-szolgáltatási közszolgáltatást részletesebben a TV2 alapszabálya ismerteti, amely kimondja, hogy a TV2-nek hírközlést, általános felvilágosítást, oktatást, művészeteket és szórakozást tartalmazó műsorokat kell biztosítania⁽⁵⁸⁾.

⁽⁵⁶⁾ HL C 320., 2001.11.15., 5. o.

⁽⁵⁷⁾ A műsor-szolgáltatási törvény (1994. évi változatának) 18. §-a.

⁽⁵⁸⁾ Az 1997. augusztus 18-i 658. sz. kormányrendelet 4. §-a.

⁽⁵⁵⁾ Lásd a T-185/00., T-216/00., T-299/00. és T-300/00. sz., M6 és társai kontra Bizottság ügyet (EBHT 2002., II-3805. o.).

- (161) A Bizottság megjegyzi, hogy az ítéletben ⁽⁵⁹⁾ a Törvényszék állást foglalt a TV2 jogi kötelezettségét jelentő közszolgálati szolgáltatás nyújtásáról.
- (162) Először is emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok kiterjedt mérlegelési jogkörrel rendelkeznek annak meghatározásához, hogy mit tekintenek általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknak, és ennek megfelelően a tagállamok ilyen szolgáltatásait a Bizottság kizárólag nyilvánvaló hiba esetén kérdőjelezheti meg ⁽⁶⁰⁾.
- (163) Ezen túlmenően a műsorszolgáltatásról szóló közlemény 33. pontjában foglaltaknak megfelelően a közszolgálati műsorszolgáltatók közszolgálati feladatát a tagállamoknak kell meghatározniuk.
- (164) Konkrétabban: a műsorszolgáltatás területén nyújtott általános gazdasági érdekű szolgáltatások tekintetében az Európai Bíróság ítélezési gyakorlata elismerte, hogy a tagállamok az ilyen általános gazdasági érdekű szolgáltatást jogszerűen határozhatják meg úgy, hogy az magában foglalja az általános műsor-összeállítást tartalmazó sugárzást ⁽⁶¹⁾.
- (165) Ezen túlmenően, amikor a tagállamok az Amszterdami Jegyzőkönyvben ⁽⁶²⁾ kimondták, hogy „a tagállamok közcélú műsor-szolgáltatási rendszere közvetlenül kapcsolódik az egyes társadalmak demokratikus, társadalmi és kulturális igényeihez és a médiapluralizmus megőrzésének követelményéhez”, közvetlenül az általuk bevezetett közcélú műsor-szolgáltatási rendszerekre hivatkoztak, és az adott államok teljes lakosságának javát szolgáló, általános televízióműsor-összeállítást tartalmazó sugárzással bízták meg.
- (166) A Törvényszék az ítéletében kimondta, hogy nem vitatható a tagállamoknak a műsorszolgáltatásra irányuló ÁGÉSZ (általános gazdasági érdekű szolgáltatás) tág és mennyiségi, a műsorok széles skálájának sugárzását magában foglaló meghatározására vonatkozó hatásköre, sem pedig annak lehetősége, hogy e tagállamok ezen ÁGÉSZ finanszírozása érdekében reklámbevételekből való finanszírozáshoz folyamodjanak. ⁽⁶³⁾
- (167) A tagállamok azon lehetőségét, hogy a műsorszolgáltatásra irányuló ÁGÉSZ-t tágan határozzák meg – beleértve abba az általános műsor-összeállítás sugárzását is –, nem kérdőjelezheti meg az a tény, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató egyébként kereskedelmi jellegű – különösen a reklámidők értékesítésére irányuló – tevékenységeket is folytat. Valójában a közszolgálati feladat meghatározásának kérdését nem szabad összekeverni az e szolgáltatások biztosítására kiválasztott pénzügyi mechanizmus kérdésével ⁽⁶⁴⁾.
- (168) Ezen túlmenően a Törvényszék egyértelművé tette, hogy a Bizottságnak nem kell összehasonlítani a TV2 műsor-összeállítását a kereskedelmi csatornák műsor-összeállításával. Amennyiben a műsorszolgáltatásra irányuló ÁGÉSZ meghatározását a műsor-összeállítások összehasonlító vizsgálata révén a kereskedelmi műsorszolgáltatók a műsor-összeállításának tartalmától tennék függővé, megfosztanánk a tagállamokat a közszolgáltatás meghatározására vonatkozó hatáskörüktől. Az ÁGÉSZ meghatározása ugyanis végeredményben a kereskedelmi üzemeltetőktől és azon döntésüktől függne, hogy bizonyos műsorokat sugároznak-e, vagy sem.
- (169) A Törvényszék ⁽⁶⁵⁾ azt is megerősítette, hogy a kereskedelmi műsorszolgáltatókkal szemben előírt kötelezettségek nem hasonlíthatók össze a TV2-vel szemben előírt közszolgálati kötelezettségekkel. Ez utóbbiak a dán lakosság egésze számára változatos, valamint a minőségi, sokoldalúsági és sokszínűségi követelményeknek megfelelő műsor-összeállítás nyújtását célozzák. A TV2 televíziós tevékenységének egészét meghatározzák, és pedig a dán törvény által a sugárzási engedély kiadására előírt minimális kötelezettségeknél szigorúbban.
- (170) Ezért a Törvényszék azt a következtetést ⁽⁶⁶⁾ vonta le, hogy a „meghatározás ugyan tág, mivel mint lényegében minőségi meghatározás, lehetővé teszi a műsorszolgáltató számára műsортáblázatának szabad meghatározását. [...] [A]zonban nem pontatlan. Épp ellenkezőleg, a TV2 megbízatása teljesen világos és pontos: a minőséget, sokoldalúságot és sokszínűséget célzó televíziós műsor-összeállítás nyújtása a dán lakosság egésze számára”.
- (171) A fentiek alapján és tekintettel a műsor-szolgáltatási ágazat sajátos jellegére, a Bizottság az egy adott műsorszolgáltató feladatával összhangban történő kiegyensúlyozott és változatos műsor-összeállítás biztosításával megbízó „tág” meghatározást a jegyzőkönyv értelmező rendelkezéseinek ismeretében az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdésével összeegyeztethetőnek ítéli. Ez a meghatározás összhangban lenne azzal a célkitűzéssel, hogy kielégítse egy adott társadalom demokratikus, társadalmi és kulturális igényeit és garantálja a pluralizmust, ideértve a kulturális és a nyelvi sokszínűséget is.
- (172) Ezért a fentiek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a közszolgáltatás TV2 általi meghatározása elfogadható.

⁽⁵⁹⁾ Lásd az ítélet 101–125. pontját.

⁽⁶⁰⁾ Az ítélet 101. pontja.

⁽⁶¹⁾ Az ítélet 103. pontja.

⁽⁶²⁾ Az Amszterdami Szerződés 1999. május 1-jei hatálybalépésével a Szerződéshez a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyvet csatoltak.

⁽⁶³⁾ Az ítélet 113. pontja.

⁽⁶⁴⁾ Az ítélet 107. és 108. pontja.

⁽⁶⁵⁾ Az ítélet 121. pontja.

⁽⁶⁶⁾ Az ítélet 117. pontja.

- (173) Ehhez hozzá kell tenni, hogy a vizsgált időszakban a TV2 közszolgáltatási feladata részeként honlapot működtetett. A honlap a TV2 közszolgálati televízió-műsorairól tájékoztatja a felhasználókat. A Bizottság el tudja fogadni, hogy a TV2 honlapja, amely arra korlátozódik, hogy a felhasználókat tájékoztatja a TV2 közszolgálati televízió-műsorairól, a TV2 közszolgálati műsor-szolgáltatási feladata körébe tartozik. Ennélfogva e honlap működtetésének a közszolgálati feladat körébe vonása nem tartalmaz nyilvánvaló hibát. Ezen túlmenően a TV2 játékokat stb. kínáló kereskedelmi honlapot is működtetett. A TV2-nek ez a kereskedelmi internetszolgáltatása tisztán kereskedelmi tevékenységnek tekintendő, mivel olyan, egyéni keresletet kielégítő interaktív termékeket – például játékokat és csevegőszobákat – kínál, amelyek nem különböznek a hasonló kereskedelmi termékektől. Ez utóbbi tevékenységek ennélfogva a TV2 közszolgálati tevékenységének hatályán kívül esnek.

IV.2.2. MEGBÍZÁS

- (174) Ahhoz, hogy az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése szerinti mentesség előnyét ki lehessen használni, a TV2-t a közszolgálati feladattal hivatalos jogi aktus útján kell megbízni. A Bizottság megjegyzi, hogy a műsorszolgáltatásról szóló törvény⁽⁶⁷⁾ hivatalosan megbízza a TV-t a közszolgálati műsor-szolgáltatási feladattal. A Bizottság tudomásul veszi az ítéletet is, amelyben a Törvényszék kimondta: „Egyértelmű, hogy a TV2-t ilyen feladattal [közszolgálati feladattal] bízták meg”⁽⁶⁸⁾.
- (175) Mivel azonban a jogszabályi meghatározás nem teszi kellően egyértelművé, hogy milyen egyéb szolgáltatástípusok engedélyezettek közszolgáltatásként, előzetesen hivatalos megbízást kell adni a közszolgálati műsorszolgáltató számára minden olyan további tevékenységre, amelyet a TV2 közszolgáltatásként kíván indítani. A Bizottság megjegyzi, hogy a TV2 az 1995–2002 közötti időszakban közszolgálati műsor-szolgáltatási feladatain kívül nem nyújtott ilyen egyéb szolgáltatásokat. Az egyéb szolgáltatásokat, többek között játékokat kínáló honlapot tulajdonképpen kereskedelmi tevékenységként működtették, míg a felhasználókat kizárólag a TV2 közszolgálati televízió-műsorairól tájékoztató honlap a közszolgálati műsor-szolgáltatási feladat részének tekinthető, mivel nem különíthető el a műsorszolgáltatástól. A Bizottság ezért azt a következtetést vonja le, hogy a TV2-t az 1995–2002 közötti időszakra megfelelően bízták meg a közszolgálati műsor-szolgáltatási feladattal.
- (176) Amint azonban a műsorszolgáltatásról szóló 2001. évi közlemény 41–43. pontja kimondja, a közszolgáltatást nemcsak hivatalosan kell a műsorszolgáltatóra bízni, hanem az is szükséges, hogy a közszolgáltatást a megbízásról szóló jogi aktusban előírtaknak megfelelően lássák el. Mivel nem a Bizottságnak kell megítélnie, hogy teljesülnek-e minőségi követelmények, ezért szükség van egy megfelelő ellenőrző hatóságra, tehát – amennyiben a

hatóság független a megbízott vállalkozástól – a hatékony felügyelet biztosítására szolgáló mechanizmust a tagállamnak kell megválasztania.

- (177) Ezzel összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy az Állami Számvevőszék 2000-ben a TV2 közszolgáltatási kötelezettségeinek tartalmára és jellegére irányuló külön vizsgálatot végzett, és azt is megvizsgálta, hogy ezek hogyan teljesültek a gyakorlatban. Ez a vizsgálat a TV2 közszolgálati kötelezettségeinek teljesítése terén semmilyen hiányosságot nem fedezett fel. Ezen túlmenően, 2001-ben és 2002-ben létezett egy Közszolgálati Tanács, amelynek az volt a feladata, hogy biztosítsa a TV2 közszolgáltatási kötelezettségeinek betartását, bár ez a testület fennállásának rövid ideje alatt erre vonatkozó jelentést nem tett közzé. A Bizottság sem rendelkezik arra utaló információval, hogy a TV2 nem tett volna eleget kötelezettségeinek, vagy hogy a teljesítménye alapján a szolgáltatást a továbbiakban nem lehetne az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése szerinti általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak tekinteni.
- (178) A közszolgálati műsorszolgáltatás pénzügyi ellenőrzésével kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy az Állami Számvevőszék ellenőrizte a TV2 elszámolásait. Ezek az ellenőrzések pénzügyi ellenőrzéseket és vezetői ellenőrzéseket is magukban foglaltak, bár az Állami Számvevőszék hatásköre nem terjedt ki a TV2 közszolgáltatási költségei túlkompensációjának megakadályozására.

- (179) Az állami támogatás arányossága tekintetében a Bizottság jogosult elvégezni ezt az értékelést. A Bizottság megjegyzi, hogy az átláthatósági irányelvet hatályba léptették Dániában. A Bizottság a dán hatóságoktól adatokat kapott ahhoz, hogy értékelhesse az állami finanszírozás arányosságát.

IV.2.3. ARÁNYOSSÁG

- (180) Az ítélet és a műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közlemény fényében a Bizottság által végzendő arányossági értékelés kétszintű.
- (181) A Bizottságnak először is ki kell számítani a TV2-re bízott közszolgálati feladat nettó költségét, és ellenőriznie kell, hogy – szükségletei ismeretében – ezt a költséget túlkompensálták-e a közszolgálati feladatok teljesítése érdekében.
- (182) Másodszor a Bizottságnak elemeznie kell a TV2 reklámpiaci magatartását. A műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közlemény szerint egy közszolgálati műsorszolgáltató, amennyiben az állami támogatás az alacsonyabb bevételeket fedezi, valóban hajlamos lehet a hirdetési árak vagy

⁽⁶⁷⁾ A műsorszolgáltatásról szóló törvény 4. fejezete (1994-es változat).

⁽⁶⁸⁾ Az ítélet 120. pontja.

más, nem közszolgálati tevékenységek piaci árának lenyomására, hogy a versenytársak bevételeit csökkentse. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy ha egy közszolgálati műsorszolgáltató a nem közszolgálati tevékenységek területén alacsonyabb árat ígér, mint amely szükséges az elkülönített tevékenységhez kapcsolódó azon költségek megtérüléséhez, amelyek egy hasonló helyzetben lévő hatékony kereskedelmi üzemeltetőnél általában felmerülnek, az ilyen gyakorlat a közszolgálati kötelezettségek túllkompenzációját jelentené.

1. Az állami támogatás összege és a túllkompenzáció értékelése

- (183) Az átláthatósági irányelv⁽⁶⁹⁾ szerint a tagállamoknak elkülönített elszámolásokat kell vezetniük a közszolgálati és a nem közszolgálati tevékenységekről. A kiadásokat és a bevételeket egyértelműen meghatározott, objektív költségelszámolási elvek alapján, helyesen kell megosztani.
- (184) A Bizottság álláspontja szerint a műsor-szolgáltatási ágazatban az elszámolások elkülönítése nem feltétlenül egyszerű, sőt nem feltétlenül megvalósítható a költségoldalón, mivel a különböző tevékenységek inputja azonos. Ebben az ágazatban a tagállamok a műsorszolgáltatók teljes programját úgy tekinthetik, mint amelyre kiterjed a közszolgálati feladat, számításba véve ugyanakkor a kereskedelmi kiaknázását⁽⁷⁰⁾.
- (185) E határozatban a Bizottságnak először is a TV2 által teljesített általános gazdasági érdekű szolgáltatás költségét kell meghatároznia.
- (186) Mivel a TV2 kereskedelmi tevékenységeket is folytat, a különböző tevékenységeiről köteles elkülönített elszámolásokat vezetni. 2001 óta a TV2 a jogszabály értelmében közszolgálati és kereskedelmi tevékenységeiről köteles volt elkülönített elszámolásokat vezetni.
- (187) A Bizottságnak a nettó költségek kiszámításakor a közszolgálati tevékenység bruttó költségeiből ki kell vonnia a közszolgálati tevékenység kereskedelmi alapú működtetésének teljes nettó nyereségét. A dán hatóságok a műsorszolgáltatásról szóló közlemény 56. pontjában előterjesztett módszerrel összhangban számadatokat szolgáltatottak a TV2 kereskedelmi és közszolgálati tevékenységei teljesítményének bemutatására. Úgy tűnik, hogy a TV2 kereskedelmi tevékenységei többségének inputja megegyezett a közszolgálati tevékenységekével. Következésképp ezekhez a kereskedelmi tevékenységekhez nem rendeltek érdemben költségeket. Ilyen esetekben a Bizottság a közszolgálati tevékenység nettó költségeinek

kiszámításához levonja a kereskedelmi működésből származó nettó bevételeket. Kizárólag az internetes kereskedelmi tevékenységek tekinthetők a közszolgálati tevékenységtől elkülöníthetőnek. 1997-ben történt elindításuk óta a TV2 internetes kereskedelmi tevékenységeinek vesztesége [...] (*) millió DKK.

- (188) A Bizottság ezt követően a közszolgálati tevékenység nettó költségének kiszámításához a közszolgálati tevékenység bruttó költségéből levonta a közszolgálati tevékenységből keletkezett bevételeket (a reklámbevételeket és más kereskedelmi bevételeket). Ezt követően az állami készpénz-finanszírozást levonta a közszolgálati tevékenység nettó költségéből. Ezt a számítást az alábbi táblázat mutatja be.
- (189) Megjegyzendő, hogy annak ellenére, hogy a Bizottság számos alkalommal kérte az 1995-ös és 1996-os reklámbevételek pontos összegének megadását, a TV2 és a dán hatóságok nem tudtak egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen számadatokat szolgáltatni.
- (190) A dán hatóságok 2009. június 26-i válaszukban jelezték, hogy nincs módjukban megerősíteni, hogy a TV2 által a TV2 Alapból kapott reklámbevétel összege 1995-ben 400,1 millió DKK, 1996-ban pedig 337,7 millió DKK volt.
- (191) A TV2 válaszában jelezte, hogy i. a TV2 Alap 1995-ben és 1996-ban a TV2 Reklame társaságtól kapott forrásokat (824 és 904,5 millió DKK-t), illetve előfizetési díjakat kapott az államtól (330,3 és 356,3 millió DKK-t), valamint hogy ii. a TV2 Alap 1995-ben 730,4 millió DKK-t, 1996-ban pedig 694 millió DKK-t utalt át a TV2-nek, illetve 269,6 millió DKK-t, illetve 275 millió DKK-t a regionális TV2-nek. A TV2 Alapnak azzal a céllal utalták át az összegeket, hogy fedezzék a TV2 és regionális állomásainak finanszírozási szükségleteit.
- (192) Ezen túlmenően a dán hatóságok 2009. június 26-i, 2010. november 17-i és 2010. november 30-i válaszukban megerősítették a TV2 azon érvelését, miszerint a TV2 regionális állomásait – egyéb kereskedelmi bevétel hiányában – ténylegesen teljes egészében előfizetési díjakból finanszírozták, és ezért a TV2 regionális állomásainak évente átutalt összegek csak a TV2 Alapnak átutalt előfizetési díjakból származhattak. Ez az érvelés azt feltételezi, hogy a TV2-nek átutalt előfizetési díjak az előfizetési díj maximális összegével egyenértékűnek tekinthetők, amelyet – a TV2 regionális állomásainak átutalt összegek levonását követően – a szóban forgó évek mindegyikében átutaltak a TV2 Alapnak. Ennek megfelelően a dán hatóságok és a TV2 állítása szerint ez azt jelenti, hogy az 1995-ben és 1996-ban a TV2

⁽⁶⁹⁾ A Bizottság 200/52/EK irányelve (2000. július 26.) a tagállamok és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló 80/723/EKG irányelv módosításáról (HL L 193., 2000.7.29., 75. o.).

⁽⁷⁰⁾ A műsorszolgáltatásról szóló közlemény 53. pontja.

(*) A továbbiakban a szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó kihagyások jelölése: [...].

Alapból a TV2-nek átutalt finanszírozás túlnyomó többsége nettó reklámbevételből állt. Ezzel az érveléssel a dán hatóságok szerint ez azt feltételezné, hogy 1995-ben a TV2 60,7 millió DKK-t kapott előfizetési díjként (amely a regionális állomásoknak biztosított pénz levonása után megmaradt) és 669,7 millió DKK-t kapott reklámbevételként (maradványösszeg), 1996-ban pedig 81,3 millió DKK-t kapott előfizetési díjként és 612,7 millió DKK-t reklámbevételként.

- (193) A Bizottságot nem győzte meg a TV2 és a dán hatóságok 1995-ös és 1996-os reklámbevételek összegére vonatkozó érvelése. A Bizottság különösen azt jegyzi meg, hogy a TV2 Alapban nem különítették el a reklámbevételeket és az előfizetési díjak elszámolását, és hogy ennél fogva mindezek a bevételek összekeveredtek. A Bizottság sajnálja, hogy a dán hatóságok nem szolgáltatottak egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen számadatokat az 1995-ös és 1996-os reklámbevételek összegére vonatkozóan. A Bizottság azonban úgy ítéli meg, hogy ebben a konkrét ügyben nem szükséges tovább vizsgálni ezt a kérdést, mivel nem központi probléma, ugyanis – a fentiekben említetteknek megfelelően – a Bizottság megítélése szerint az 1995-ös és 1996-os reklámbevételek állami forrásokat képeznek, és azokat minden esetben le kell vonni a közszolgálati tevékenység bruttó költségéből. Ezért az alábbi táblázat a TV2 Alap által 1995-re és 1996-ra átutalt reklámbevételeket ugyanabban a sorban említi, mint az előfizetési díjakat.

- (194) Megjegyzendő az is, hogy a Bizottság az 1997–2002 közötti időszakra figyelembe vette a TV2 regionális állomásai számára a TV2-n keresztül átutalt előfizetési díjakat. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy mivel ezeket az összegeket a TV2 kapta meg, majd átutalta a regionális állomásoknak, azokat bevételként is, kiadásként is figyelembe kell venni a számításokban, ami tulajdonképpen azt feltételezi, hogy nem befolyásolják a Bizottság alábbi számítását.

- (195) Ami a TV2 javára digitalizálás céljára átutalt tőkeinjekciót illeti, azt 1997-ben bevételként tüntették fel. A befektetések végrehajtásakor a kapcsolódó csökkentéseket költségként vették figyelembe. A digitalizálás költségei tulajdonképpen közszolgálati költségek. Ugyanazon költségek kétszeres beszámításának elkerülése érdekében a végrehajtott befektetéseknek megfelelő értékcsökkenést levonták a közszolgálati tevékenység bruttó költségéből. A TV2 ezzel kapcsolatos bírálatai ellenére a Bizottságnak az a véleménye, hogy az állami kompenzáció kiszámításával kapcsolatos állandó ügykezelési gyakorlattal összhangban az államtól vagy állami alaptól származó bevételeket abban az évben kell figyelembe venni, amikor azokat biztosították, nem pedig abban az évben, amikor azokat elköltötték vagy felhasználták.

1. táblázat

A közszolgálati tevékenység költsége és kompenzációs intézkedések az 1995–2002 közötti időszakban, az elszámolások alapján

(millió DKK-ban)

Év	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Összesen
A közszolgálati tevékenység bruttó költsége	– 755,8	– 856,2	– 1 415,2	– 1 475,3	– 1 439,1	– 1 531,6	– 1 518,5	– 1 604,1	– 10 595,8
Digitalizálásba való befektetés	0	0	0	0	– 10,3	– 4	– 56,7	– 23,9	– 94,9
A TV2 által közvetlenül szerzett nettó reklámbevételek	0	0	1 091,9	1 118,4	1 014,4	1 089,9	1 006,8	1 028,3	6 349,7
Egyéb bevételek	83,2	121,6	97,3	76,3	50,9	65,4	58	73,8	626,5
A közszolgálati tevékenység nettó költsége	– 672,6	– 734,6	– 226,0	– 280,6	– 384,1	– 380,3	– 510,4	– 525,9	– 3 714,5
1995-ben és 1996-ban a TV2 Alaptól kapott előfizetési díjak és nettó reklámbevételek	730,4	694	328,5	357,5	414,6	449,2	537,3	556,2	4 067,7
A Rádió Alap felszámolásakor végrehajtott átutalás	0	0	8	10	15	25	0	0	58
A TV2 Alap felszámolásakor végrehajtott átutalás	0	0	217	0	0	0	0	0	217
i. A TV2 Alapból és a Rádió Alapból kapott, fent említett előfizetési díjak és bevételek, valamint ii. a közszolgálati tevékenység nettó költsége	57,8	– 40,6	327,5	86,9	45,5	93,9	26,9	30,3	628,2

Forrás: a TV2 éves eredménykimutatása

- (196) Ahogyan a fenti táblázatból kimutatható, a finanszírozás 628,2 millió DKK-val (84,4 millió EUR-val) haladja meg a költségeket.
- (197) A Bizottság tudomásul veszi azt a tényt, hogy a TvDanmark megítélése szerint a TV2-nek biztosított többi intézkedést – például a kamatfizetés alóli mentességet és az adómentességet, valamint az országos sugárzási frekvenciához való kedvező feltételek melletti hozzáférést – figyelembe kellene venni a túlkompensáció értékeléséhez. Ezeknek az előnyöknek az összefoglalása az alábbi táblázatban található:

2. táblázat

Az adómentességből, a kamatról való lemondásból és a sugárzási frekvenciából származó előnyök

Millió DKK-ban

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Összesen
Társasági adó alóli mentesség	19,7	– 13,8	54,6	30,1	16,7	29,7	18,5	3,9	159,4
A vállalkozásindításhoz nyújtott hitelek felhalmozódott kamata	44,5	39,2	36,9	41,3	37,5	45,1	51,7	45,6	341,8
A működési célú hitelek állami garanciája	2,4	2,1	1,7	1,4	1,0	0,7	0,4	0,1	9,8
A sugárzási frekvencia díja (*)			2,3	7,9	12,6	21,4	26,0		70,2
Összesen	66,6	27,5	95,5	80,7	67,8	96,9	96,6	49,6	581,2

(*) A TV2 által fizetett frekvenciadíj és a TvDanmark által fizetett hálózati díj különbsége.

(198) A Bizottság egyetért azzal, hogy ebben a vizsgálatban ezeket az intézkedéseket figyelembe kell venni. A túlkompensáció kiszámításához azonban ezeket nem helyénvaló felvenni az 1. táblázatban található számítások közé. A Bizottság RAI-üggyel⁽⁷¹⁾ kapcsolatos álláspontjával összhangban ezek a további előnyök úgy tekinthetők, hogy ellensúlyozzák azokat a költségeket, amelyeket egyébként finanszírozni kellett volna. Így a közszolgálati feladat költségeire fordított állami finanszírozás arányosságának kiszámítása érdekében ezeket a további előnyöket nem kellene figyelembe venni, mivel a szóban forgó költségek fizetésének kötelezettsége arányosan növelte a TV2-re bízott közszolgálati tevékenység eredeti költségeit. A nettó eredmény szempontjából ez nem számítana. Biztosítani kell azonban, hogy ezek az előnyök csak a közszolgálati feladatnak kedvezzenek, és ne áramoljanak át a kereskedelmi tevékenységekhez. Ezt az utóbbi kérdést az alábbi (235)–(237) preambulumbekzdés tárgyalja.

(199) A dán hatóságok és a TV2 különböző érveket terjesztettek elő a (196) preambulumbekzdésben kiszámított túlzott mértékű finanszírozás indoklására. A Törvényszék ítéletének fényében a Bizottságnak különösen azt kell értékelnie, hogy a túlzott mértékű finanszírozás valójában szükséges volt-e ahhoz, hogy a TV2 teljesíteni tudja közszolgálati feladatait.

(200) Ebben a tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy az Amszterdami Jegyzőkönyv⁽⁷²⁾ azért hangsúlyozta a műsor-szolgáltatási ágazat sajátosságait az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal szemben, mert „a tagállamok közcélú műsor-szolgáltatási rendszere közvetlenül kapcsolódik az egyes társadalmak demokratikus, társadalmi és kulturális igényeihez és a médiapluralizmus megőrzésének követelményéhez”. Ezeket a sajátosságokat figyelembe kell venni a Bizottság e határozatban kifejtett összegegyeztetettség értékelése során.

(201) Ezen túlmenően a Bizottság korábbi határozatokban elfogadta, hogy a műsorszolgáltatók közszolgálati tevékenységének fenntartásához indokolt egy bizonyos tőkeszerkezet. Az osztrák műsor-szolgáltatási ügyben⁽⁷³⁾ például a Bizottság kimondta: „Az EK-Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében, ahogyan azt az Amszterdami Jegyzőkönyv értelmezi, a tagállamok elvileg annyi közfinanszírozást biztosíthatnak a közszolgálati műsorszolgáltatóknak, amennyi a közszolgálati tevékenység ellátásának megőrzéséhez szükséges. Ez nemcsak az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésére, hanem a saját tőkére is vonatkozik.”

⁽⁷¹⁾ A Bizottság határozata (2003. október 15.) az Olaszország által a RAI SpA javára végrehajtott intézkedésekről (HL L 119., 2004.4.23., 1. o.).

⁽⁷²⁾ Az Amszterdami Szerződés 1999. május 1-jei hatálybalépésével a Szerződéshez a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyvet csatolták.

⁽⁷³⁾ A Bizottság E 2/2008. határozata, 2009. október 28., Az ORF finanszírozása.

- (202) Ahogyan a Törvényszék az ítéletében ⁽⁷⁴⁾ kimondta: „a Bizottság nem támaszkodhat az ellenőrzés állítólagos elégtelenségére azon összegek egésze visszatérítésének elrendelése érdekében, amelyek a Dán Királyság szerint közszolgálathoz szükséges tartalékot jelentettek, mivel a Bizottság rendelkezésére álló információkra tekintettel teljes mértékben lehetséges volt a vizsgált időszakban e tartalék létrehozásának alapjául szolgáló valamennyi jogi és gazdasági feltétel komoly vizsgálata, és ilyen vizsgálat hiányában nem lehetett érvényesen megítélni azon kérdést, hogy e tartalék teljes mértékben vagy akárcsak részben valóban szükséges volt-e a közszolgálathoz”.
- (203) A Törvényszék hozzátette ⁽⁷⁵⁾, hogy az olyan, pusztán formális követelmények, mint a tartalékok „specifikus” és „átlátható” jellegére vonatkozó követelmény, nem igazolhatják a visszafizetett utasítást, továbbá azon tényből, hogy a TV2-nek a gyakorlatban nem kellett hozzányújtania tartalékaihoz, nem lehet következtetni arra, hogy e tartalékokat a közszolgálati szükségleteihez képest aránytalanul kellene tekinteni ⁽⁷⁶⁾.
- (204) A Bizottságnak ezért értékelnie kell mindazokat a tényezőket, amelyeket a dán hatóságok a TV2-nek az 1995–2002 közötti időszakra nyújtott kompenzáció megállapításához és a tartalékképzésről szóló döntéshez felhasználtak. E tekintetben az előfizetési díj megállapítására szolgáló eljárást, a fenti (105) preambulumbeközlés és az azt követő preambulumbeközlések értékelik.
- (205) Azon tényezőkre vonatkozóan, amelyek hatására a dán hatóságok a TV2 közszolgálati feladatainak ellátására szolgáló tartalékot képezték, az alábbi, dán hatóságok által benyújtott információkat kell figyelembe venni.
- (206) A TV2 1988. évi létrehozásakor tőkeinjekcióra nem került sor. A TV2 műveleteit kizárólag egy 510,8 millió DKK összegű, vállalkozásindításhoz nyújtott hitellel finanszírozták, amely lehetővé tette a TV2 gyártóberendezéseinek, épületeinek stb. megvásárlását. A TV2-t tehát mérsékelt tőkésítették, mert rendellenesen magas összegű hitelekkel és rendellenesen alacsony összegű saját tőkével tőkésítették. Ennek következtében a TV2 rövidesen pénzügyi nehézségekkel szembesült.
- (207) A dán országgyűlés alá tartozó független intézménynek, a Számvevőszéknek (Rigsrevisionen) az a feladata, hogy az elszámolások ellenőrzését és a közigazgatás átvilágítását egyaránt elvégezze. 1995-ben a Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy a TV2 pénzügyi problémáinak jelentős hányada annak tulajdonítható, hogy a televízióállomást tőkeinjekció nélkül hozták létre ⁽⁷⁷⁾. A Számvevőszék elsősorban azt ajánlotta, hogy az állam – a vállalkozásindításhoz nyújtott hitelek átalakításával – mintegy 530 millió DKK saját tőkét juttasson a TV2-nek. Ez mintegy 350 millió DKK saját tőkét és 50 % körüli szolvenciamutatót biztosított volna a TV2-nek. A mintegy 50 %-os ajánlott szolvenciamutató egyenértékű volt olyan magántulajdonban lévő vállalkozásokéval, mint a TV2 Norge (Norvégia) és a TV4 (Svédország).
- (208) E jelentés nyomán az állami ellenőrök – a többek között az állami tulajdonban lévő vállalkozások elszámolásainak kritikus ellenőrzéséért felelősként kinevezett dán országgyűlési képviselők – arra kérték a Pénzügyminisztériumot, hogy nyilatkozzon arról a kérdéssel, hogy a TV2 növelje-e saját tőkéjét. A Pénzügyminisztérium 1995. augusztusi nyilatkozatában, válaszul a Számvevőszék arra irányuló javaslatára, hogy a TV2-nek rendelkeznie kell saját tőkével, a következőket jelezte: „Mind az új vállalkozások létrehozásakor, mind az állami tulajdonú meglévő vállalkozások átalakításakor biztosítani kell, hogy a vállalkozás rendelkezzen a szükséges saját tőkével. Ugyanakkor azonban biztosítani kell, hogy az állam ne hajtson végre túl nagy tőkeinjekciót, mivel az először is felesleges kiadást fog jelenteni az állam számára, másodsor pedig ésszerűtlen versenyelőnyhöz juttathatja a vállalkozást. Biztosítani kell tehát, hogy a vállalkozás tőkésítése ne legyen se túlzottan alacsony, se túlzottan magas.” A dán állam ennek alapján úgy ítélte meg, hogy növelni kell a TV2 saját tőkéjét. Az a döntés született azonban, hogy az állam nem biztosíthatja egyszerre a tőke-hozzájárulást. A TV2 e helyett a folyamatos haszonból maga növelné a szükséges saját tőkét.
- (209) A tőkebázisra vonatkozó kötelezettség 1997-től tükröződött a TV2 alapszabályában. 1997 óta a TV2 alapszabálya egyértelműen kimondta, hogy 2001-től kezdődően a TV2 szabad saját tőkéjének összege legalább 200 millió DKK lesz, és hogy ezt az összeget a műsorszolgáltató működési veszteségének ellensúlyozására használják fel ⁽⁷⁸⁾. Az 1997. augusztus 18-i kormányrendelet kimondta, hogy a lehetséges működési veszteség finanszírozásához a TV2 szabad saját tőkéjének – azaz a saját tőke, valamint a fenntartott összegek és más lekötött források különbsége – 2000 végén legalább 200 millió DKK-t kell kitennie. A szabad saját tőke növekedni fog, hogy 1998 végén legalább 50 millió DKK, 1999 végén pedig legalább 100 millió DKK legyen. 2001-től a szabad saját tőke a legutóbbi elszámolások szerint mindenkor legalább 200 millió DKK. Ha várható, hogy a saját tőke az említett összegek alá esik, az ügyet a kulturális miniszter elé terjesztik. A kulturális miniszter különleges esetekben – a Rigsrevisionen véleményének kikérését követően – elfogadhat alacsonyabb saját tőkét, amelyhez sajátos feltételeket társíthat.
- (210) A korlátozatlan saját tőke minimális összegéről rendelkező, miniszter által kiadott 1997. évi kormányrendeletet közzétették a dán hivatalos közlönyben (Lovtidende). Ezenkívül 1998-tól kezdődően az alapszabály követelményeinek megfelelő saját tőke-felhalmozást különösen a TV2 közzétett éves beszámolója említette.

⁽⁷⁴⁾ Az ítélet 220. pontja.

⁽⁷⁵⁾ Az ítélet 221. pontja.

⁽⁷⁶⁾ Az ítélet 223. pontja.

⁽⁷⁷⁾ A 4/94. sz. nemzeti ellenőrzési jelentés VIII. szakasza, különösen annak 72. pontja.

⁽⁷⁸⁾ Az 1997. augusztus 18-i 658. sz. kormányrendelet 6. fejezete 32. §-ának 4. pontja.

- (211) A dán hatóságok szerint az alapszabály szerinti 200 millió DKK-s minimális tőkekövetelmény nemteljesítése várhatóan a TV2 államigazgatás alá helyezését vonná maga után.
- (212) A Bizottság véleménye szerint a kritikus kérdés annak meghatározása, hogy az ellentételezés révén elért saját-tőke-bázis tulajdonképpen szükséges volt-e, és ha igen, milyen mértékben volt szükséges a TV2 közszolgálati feladatainak ellátásához.
- (213) Tekintettel a TV2 tartalékainak saját-tőke-bázis formájában történő felhalmozásához vezető eljárást és okokat kifejtő fenti információkra, valamint a Törvényszék ítéletének fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tartalékképzés csakugyan szükséges volt ahhoz, hogy a TV2 teljesítse közszolgálati feladatait.
- (214) A Bizottság azonban szeretné tudni, hogy a tartalékok teljes összege valóban indokolt és szükséges volt-e, azaz a 2002 végén elért saját-tőke-bázis teljes összege valóban szükséges volt-e a TV2 közszolgálati feladatainak ellátásához.
- (215) A Bizottság véleménye szerint az arányosnak és a közszolgálati feladat ellátásának biztosításához szükségesnek tekinthető saját-tőke-bázis mértéke az egyes esetek tényállásától és jogi keretétől függ.
- (216) A TV2 saját-tőke-bázisára vonatkozóan a Bizottság rendelkezésre álló számadatok a következők:

Millió korona

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Korlátozott saját tőke (digitalizálás)			167,0	167,0	156,7	152,6	96,6	72
Korlátozatlan saját tőke	– 97,8	– 138,4	22,1	110,7	173,3	270,3	418,7	478,5
Összes saját tőke	– 97,8	– 138,4	189,1	277,7	330,0	422,9	515,3	550,5
Összes kötelezettség	770,3	746,9	1 244,7	1 363,3	1 311,8	1 423,0	1 409,5	1 409,1
Szolvenciamutató (*)	– 13	– 19	2	8	13	19	30	34

(*) Ebben a táblázatban a solvenciamutató számítása a korlátozatlan saját tőke és az összes kötelezettség hányadosaként történik.

- (217) 2002. december 31-én a TV2 550,5 millió DKK saját tőkét halmozott fel, ezen belül 72 millió DKK korlátozott saját tőkét (digitalizálásra), amely 34 %-os solvenciamutatónak felel meg. 2002 végén a korlátozatlan saját tőke összege 478,5 millió DKK volt.
- (218) A Bizottság először is megjegyzi, hogy a tőke egy része nem volt szabad saját tőke. A TV2 1997-es éves beszámolója⁽⁷⁹⁾ szerint valójában a Médiatanács (Medieforliget) döntött úgy, hogy a TV2-nek 2000 vége előtt digitalizálnia kell a gyártóberendezéseit. 300 millió DKK-t különítettek el a TV2 és a regionális állomások digitalizálására. 1997-ben erre a célra 167 millió DKK-t utaltak át a TV2-nek. A Bizottság ezért úgy véli, hogy ez az összeg szükséges volt a TV2 közszolgálati szükségleteihez. Az a tény, hogy a nem digitalizálásba fektetett pénzt (azaz 72 millió DKK értékű egyenleget) 2003. január 1-jei hatállyal végül felszabadították, azért nem vonja kétségbe ezt a következtetést, mert a vizsgált időszakban ezeket az összegeket egyértelműen korlátozott saját tőkeként különítették el a TV2 elszámolásaiban, csak digitalizálási célra lehetett felhasználni, és ahogyan a Törvényszék az ítéletben kimondta, azon tényből, hogy a TV2-nek a gyakorlatban nem kellett hozzányúlnia tartalékaihoz, nem lehet következtetni arra, hogy e tartalékokat a közszolgálati szükségleteihez képest aránytalanul kellene tekinteni⁽⁸⁰⁾.
- (219) Megjegyzendő az is, hogy a TV2 saját tőkéje 1994. december 31-én (azaz az e határozatban tárgyalt időszak kezdetén) csaknem 156 millió DKK volt, és hogy 1995-ben és 1996-ban a TV2-nek negatív volt a solvenciamutatója és a saját tőkéje, ami magyarázatot adott arra, hogy 2002 végén az összes saját tőke miért volt alacsonyabb a kapott ellentételezésnél. A TV2-nek csak 2000 végén volt az előírt 200 millió DKK minimális küszöbérték feletti korlátozatlan saját tőkéje.

⁽⁷⁹⁾ 58. o.

⁽⁸⁰⁾ Az ítélet 223. pontja.

- (220) Annak bizonyítására, hogy a TV2 saját tőkéjének mértéke indokolt volt, a dán hatóságok egy, a PricewaterhouseCoopers által készített, 2002. november 18-i nyilatkozatot nyújtottak be. E nyilatkozat szerint a TV2 szolvenciamutatója a vizsgálat időszakában alacsonyabb volt, mint azoké a skandináv műsorszolgáltatóké, amelyek a méretüket, a tevékenységeiket, a szerkezetüket és működésük piacait tekintve összehasonlíthatók a TV2-vel. A TV2 szolvenciamutatója például alacsonyabb volt, mint a TV2 Norvégé (36 %), és jóval alacsonyabb volt, mint a svédországi TV4-é, amelynek szolvenciamutatója 65 % – a TV2-ének csaknem a kétszerese – volt. A nyilatkozat szerint a TV2 szolvenciamutatója a hozzá hasonló műsorszolgáltatóké alatt volt, és ennél fogva nem tekinthető túlzott mértékűnek. A nyilatkozat azt is közli, hogy nincs ok annak vélemezésére, hogy a hasonló műsorszolgáltatók tőkeszerkezetét nem optimalizálták. A PricewaterhouseCoopers azt is jelezte, hogy a 30 % alatti szolvenciamutató idővel szokatlanná válik, és a társaságot sérülékennyé fogja tenni a bevétel-ingadozásokkal szemben.
- (221) Ezt a többi szolgáltatóval való összehasonlítást óvatosan kell alkalmazni, mivel ezek a szolgáltatók nem ugyanazokat a közszolgálati feladatokat teljesítik, mint a TV2, a finanszírozásuk eltérő, és nem ugyanazzal a jogállással rendelkeznek. Mindazonáltal ez a nyilatkozat támpontot ad, és egyéb tényezők mellett figyelembe vehető.
- (222) A Bizottság ebben a tekintetben valójában megjegyzi, hogy a dán hatóságok azt igazoló információt nyújtottak be, hogy az e vizsgálat körébe tartozó utolsó időszakban tervezték, hogy megváltoztatják a TV2 jogállását, a TV2-t korlátolt felelősségű magántársaságként jegyzik be és privatizálják. A TV2 cégbejegyzési folyamatának részeként az is elemzés tárgyát képezte, hogy az előfizetési díjak biztosítása hogyan szüntethető meg fokozatosan, mivel a dán hatóságoknak az volt a szándéka, hogy az előfizetési díjakon keresztüli finanszírozást a TV2 privatizációja után megszüntesse.
- (223) E célkitűzések teljesítése érdekében a dán kormány 2002 júniusában megállapodott az országgyűlés többségével a dán médiapolitika mélyreható liberalizációjáról. E megállapodás szerint a TV2 átalakításának a mielőbbi privatizáció céljával kell történnie. A TV2 korlátolt felelősségű magántársaságként való bejegyzéséhez megvizsgálták annak pénzügyi bázisát. A kulturális miniszter 2002 nyarán kijelölt egy, a Kulturális Minisztérium, a Pénzügyminisztérium és a „Kammeradvokaten” képviselőiből álló irányítócsoporthat annak érdekében, hogy tisztázza a TV2 privatizációjának és társaságként történő megalapításának gazdasági alapját. Az irányítócsoporthat munkája támogatására megbízott egy könyvvizsgáló társaságot és egy pénzügyi tanácsadót többek között azzal, hogy számítsák ki a TV2 sajáttőke-szükségletének szintjét. A könyvvizsgáló társaság azt a következtetést vonta le, hogy a TV2-t 640 millió DKK-val kell létrehozni.
- (224) A TV2 társaságként való létrehozását és saját tőkéjének megállapítását az országgyűlés (Folketing) költségvetési bizottsága hagyta jóvá. A TV2 jogállásának megváltoztatása és korlátolt felelősségű magántársaságként való bejegyzése 2003. január 1-jén, visszamenőleges hatállyal történt. A TV2 jogállásának megváltoztatása és bejegyzése nyomán számos, a TV2 javára biztosított intézkedést eltöröltek, például a kamat- és törlesztésmentes hiteleket és az adómentességet. 2005-ben a privatizációt elhalasztották, a TV2 azonban 2004 után már nem kapott előfizetési díjakat.
- (225) Ezért a fentiek alapján a Bizottság megítélése szerint a Bizottságnak a tartalékok összeegyeztethetőségének értékelése során figyelembe kell vennie többek között azt a tényt, hogy a szóban forgó vizsgálat tárgyát képező utolsó időszakban a dán hatóságok már tervezték különösen a TV2 jogállásának és az azzal járó sajáttőke-bázis iránti szükségleteknek a megváltoztatását.
- (226) A Bizottság – döntéshozatali gyakorlatával összhangban – elvben pozitívan áll hozzá a kereskedelmi vállalkozásokkal versengő állami szervezetek cégbejegyzéséhez, mivel a cégbejegyzések hatásaként csökkenhet a versenytorzulás azáltal, hogy az állam biztosította korlátlan előnyök helyébe korlátozott összegű saját tőke kerül, valamint azáltal, hogy egyértelműen megkülönböztetik az állam hatóságként és befektetése megtérülésére számító vállalkozóként betöltött szerepét.
- (227) Ezen túlmenően a többi figyelembe veendő tényező mellett, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a TV2 tartalékaik szintjét a reklámpiaci bevételek ingadozásának fényében kell megvizsgálni.
- (228) A TV2-t ugyanis sebezhetővé tették a reklámpiacra szükségyszerűen jellemző bevétel-ingadozások. A TV2 például 1998–1999-ben, egy éven belül tapasztalta a reklámbevételek mintegy 104 millió DKK-val történő visszaesését. A dán hatóságok szerint a TV2 hasonló nagyságrendű visszaeséseknek csak akkor tud ellenállni, ha igen jelentős összegű szabad saját tőkével rendelkezik, mivel az előfizetési díjból származó bevételt több évre előre megállapították. Annak ellenére, hogy a TV2 kevésbé függött a reklámbevételektől, mint az előfizetési díjban nem részesülő TV2 Norvégé és TV4, mindazonáltal a reklámbevételeken keresztüli finanszírozás a szóban forgó időszakban a TV2 tevékenységeinek fontos finanszírozási forrását jelentette.

- (229) Ebben a tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a Törvényszék az ítéletében ⁽⁸¹⁾ egyértelművé tette a következőt: „Azon tényből, hogy a TV2-nek 1999-ben nem kellett hozzányúlnia tartalékaihoz, nem lehet következtetni arra, hogy e tartalékokat a közszolgálati szükségleteihez képest aránytalanul kellene tekinteni. Ugyanis a valamely eshetőség elhárítása érdekében létrehozott tartaléknak magának a jellegében rejlik, hogy azt nem kell szükségképpen felhasználni.”
- (230) A Bizottság egyetért a dán hatóságokkal abban, hogy a TV2 szükségletei értékelésének ezenfelül ki kell terjednie arra a tényre, hogy a TV2 likviditása az év során és különböző évek között jelentősen ingadozik, mivel kiemelkedő sporteseményekre, például olimpiai játékokra csak több évnyi időközönként kerül sor, és mivel a műsorjogokat jellemzően többéves szerződések keretében biztosítják. Az 1995-re vonatkozó éves jelentésből ⁽⁸²⁾ például kiderül, hogy az 1995-ös hasznót a várható hiány fedezésére átvitték 1996-ra, amikor is különösen magas kiadások merültek fel az olimpiával és a labdarúgó Európa-bajnoksággal kapcsolatban.
- (231) Megjegyzendő továbbá az is, hogy a vizsgálat időszakában a TV2-t megfosztották a rendes hitelfinanszírozástól. A legfrissebb elszámolások szerint a bevételek legfeljebb 4 %-ára engedélyeztek befektetési hitelt. Az általános működési hitelen kívül a hitelek, garanciák és pénzügyi lízing minden egyéb formája tilos volt a TV2 számára. A TV2 korlátozott hitelfinanszírozási lehetőségei következtében a likviditási szükségleteit elvileg a működésből származó likviditással kellett fedeznie.
- (232) Végezetül pedig a saját tőke szintje nyilvánvaló a közzétett elszámolásokból. A szóban forgó időszakban a fő könyvvizsgáló ellenőrizte a TV2 elszámolásait. Ezek az ellenőrzések pénzügyi ellenőrzéseket és vezetői ellenőrzéseket egyaránt tartalmaztak, bár a fő könyvvizsgáló nem rendelkezett hatáskörrel a TV2 közszolgálati költségei túlkompenzációjának megakadályozására. Ahogyan a Törvényszék az ítéletében ⁽⁸³⁾ kimondta, az a körülmény, hogy ez az ellenőrző szerv nem rendelkezett hatáskörrel a túlkompenzálás megakadályozására, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a dán hatóságok nem gyakoroltak ellenőrzést. Ezzel szemben a dán hatóságok azt közölték, hogy amennyiben az Állami Számvevőszék azt a következtetést vonta volna le, hogy a tőkebázis túlságosan nagy volt, ennek például az lehetett volna a következménye, hogy a TV2-nek fizetendő előfizetési díjak csökkennek a következő médiamegállapodásban.
- (233) A fenti, együttesen bizonyítéknak tekintett információk alapján a Bizottság az arányossági értékelés első részével kapcsolatban úgy ítéli meg, hogy ebben az igen sajátos ügyben, valamint az Amszterdami Jegyzőkönyv és a Törvényszék ítélete fényében a 2002 végén felhalmozott saját tőke összege (azaz 550 millió DKK) szükséges volt ahhoz, hogy a TV2 teljesítse közszolgálati feladatait. Az erre a célra kapott 628 millió DKK összeg ezért az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése alapján arányos és szükséges volt.
- (234) Bár ez a határozat a TV2-nek 2003-ban és 2004-ben nyújtott lehetséges állami támogatás tekintetében csak az újratőkésítési intézkedéseket értékeli, a Bizottság azt is megjegyzi, hogy a dán hatóságok információkat nyújtottak be annak dokumentálására, hogy 2004-ben a TV2 saját tőkéje 640 millió DKK-t tett ki. 96 millió DKK összeget a kereskedelmi tevékenységekbe fektették be, és nem határozható meg, hogy ezt saját tőkéből vagy külföldi forrásból finanszírozták-e. Ha figyelembe vesszük, hogy csak saját tőkét használtak fel, az azt feltételeznél, hogy 544 millió DKK összegű saját tőke állt rendelkezésre a TV2 közszolgálati műsor-szolgáltatási tevékenységeinek végrehajtásához.
- (235) A fenti (198) preambulumbeközzetéssel kapcsolatban megjegyzendő, hogy a TV2 számos kereskedelmi tevékenységet is folytat. A TV2 összes tevékenysége szempontjából ezek eléggé marginálisak. E kereskedelmi tevékenységekhez a költségeket a műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közleményben ⁽⁸⁴⁾ ismertetett módszer alapján utalták ki, a más közüzemi ágazatokban általánosan elfogadott megközelítéssel szemben azokat a költségeket, amelyek – mialatt a kereskedelmi tevékenységekből is hasznót húznak – maradéktalanul a közszolgálati tevékenységeknek tulajdoníthatóak, nem kell elosztani a két tevékenységforma között, és maradéktalanul a közszolgáltatáshoz utalhatóak. A műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közlemény úgy ítélte meg, hogy e költségek teljes elosztása a két tevékenység között önkényes és nem célravezető. Ami a TV2 sugárzási frekvenciához való hozzáféréseéből származó előnyt illeti, a Bizottság megjegyzi, hogy ez a közszolgálati feladatra korlátozódik. A Bizottság emellett úgy ítéli meg, hogy a műsorszolgáltatásról szóló közleménnyel összhangban a finanszírozási költségek (a kamatokból származó előnyök) teljes mértékben a közszolgálati tevékenységeknek tulajdoníthatók.
- (236) A közszolgálati tevékenységek adómentessége hatásának semlegesítése érdekében a kereskedelmi tevékenységek nyereségének 30 %-át a közszolgálati tevékenységhez vezetik át. Ezt csak 2001 óta tették meg. A Bizottság ezért elismeri, hogy lehetett torzulás a műsor-szolgáltatási piacon amiatt, hogy a TV2-nek a kereskedelmi árai megállapításakor nem kellett figyelembe vennie a társaságiadó-kulcsot. Az előny azonban a jövőben már nem áll fenn, tekintettel arra, hogy az átvezetett rész – az említett

⁽⁸¹⁾ Az ítélet 223. pontja.

⁽⁸²⁾ Az 1995-re vonatkozó jelentés, különösen annak 14. oldala.

⁽⁸³⁾ Az ítélet 219. pontja.

⁽⁸⁴⁾ 53–56. pont.

„semlegesítő” mechanizmusnak köszönhetően – a tényleges adókulcsnak felel meg. A múltra nézve ez a túlkompensáció összegének megállapításánál nem jelent problémát, mivel ezeknek a kereskedelmi tevékenységeknek az összes bevételét a közszolgálati tevékenység nettó költségének csökkentésére használták fel.

- (237) A TV2 veszteséges internetes kereskedelmi tevékenységeket folytat. Mivel ezek a tevékenységek a közszolgálati műsor-szolgáltatási feladaton kívül esnek, nincs lehetőség állami finanszírozásra. Ezen túlmenően, mivel nincs egyéb olyan tevékenység, amelyet önállóan működtettek, a kereskedelmi tevékenységekből nem származik haszon, amelyből az internetes veszteségek fedezhetők lennének.

2. A TV2 reklámpiaci magatartásának értékelése

- (238) A műsorszolgáltatásról szóló közlemény 58. pontja kimondja, hogy „a közszolgálati műsorszolgáltató [...], amennyiben az állami támogatás az alacsonyabb bevételeket fedezi, hajlamos lehet a hirdetési árak vagy más, nem közszolgálati tevékenységek piaci árának lenyomására, hogy a versenytársak bevételeit csökkentse. [...] Ha egy közszolgálati műsorszolgáltató a nem közszolgálati tevékenységek területén alacsonyabb árat ígér, mint amely szükséges az elkülönített tevékenységhez kapcsolódó azon költségek megtérüléséhez, amelyek egy hasonló helyzetben lévő hatékony kereskedelmi üzemeltetőnél általában felmerülnek, az ilyen gyakorlat a közszolgálati kötelezettségek túlkompensációját jelentené. [...]”
- (239) A TvDanmark azt igazoló információt nyújtott be, hogy a TV2 által felszámított reklámárakkal nem tudja fedezni televíziós tevékenységeinek önálló költségeit. A TvDanmark a TV2 által felszámított 21–50 TRP reklámárakkal hasonlítja össze a költségeit.
- (240) Ahhoz, hogy ez az összehasonlítás érvényes legyen, a Bizottságnak első lépésként azt kell megállapítania, hogy a TvDanmark a TV2-vel hasonló helyzetben lévőnek tekinthető-e, valamint azt, hogy hatékony szolgáltató-e.
- (241) Először is a Bizottságnak értékelnie kell, hogy a TvDanmark a TV2-vel hasonló helyzetben van-e. A Bizottság a következőket jegyzi meg. A vizsgált időszakban a TV2 nézettségi aránya 35 % körüli, míg a TvDanmark megfelelő számadata megközelítőleg 15 %. A reklámpiaci részesedések szintén jelentősen különböznek. A TV2 piaci részesedése 60 % körüli, míg a TvDanmark piaci részesedése 8 % körüli. A TV2 reklámokból származó árbevétele a TvDanmark reklámozásból származó árbevételenek megközelítőleg ötszöröse. Ezen túlmenően a TV2 az egyetlen olyan televízióállomás, amely a lakosság 100 %-ához eljut, míg a TvDanmark2 penetrációja 77 %, a TvDanmark1-é pedig még alacsonyabb. A fentiek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a TvDanmark nem hasonlítható közvetlenül össze a TV2-vel.
- (242) Másodszor a Bizottságnak meg kell állapítania, hogy a TvDanmark hatékony piaci szereplő-e. A hatékony piaci

szereplő az általánosan használt számviteli mutatók elemzésével, valamint a piaci szereplő eredményei és a tagállamban realizált átlagos eredmények összehasonlításával határozható meg. Az elemzésnek figyelembe kell vennie a vállalkozások különböző méretét, valamint a konkrét költség szerkezetüket. A dán piacon működő szereplőkről nem mondható el, hogy hasonló helyzetben vannak, és így a teljesítménymutatók közvetlenül összehasonlíthatóak. A Bizottságnak ezért az a véleménye, hogy a szóban forgó ügyben nem megfelelő ezeknek a mutatóknak az elemzése.

- (243) A Bizottság helyett a TvDanmark és az SBS Broadcasting pénzügyi teljesítményére vonatkozó adatokat elemezte. A Bizottság az általa végzett elemzés alapján nem tudja biztonsággal megállapítani, sem azt, hogy az elszorított veszteség a tevékenység megkezdéséhez szükséges, magas indulási költségekből származik-e, amelyeket a TvDanmark még nem tudott kigazdálkodni, sem azt, hogy a TvDanmark valójában nem teljesít hatékonyan. Számos kérdés ellenére a Bizottság nem tudott adatokat szerezni a harmadik piaci szereplő, a TV3 pénzügyi teljesítményéről ahhoz, hogy összehasonlítást végezhesen a piac harmadik szereplőjével. Következésképp a Bizottság nem tudja biztonsággal megállapítani, hogy a TvDanmark vesztesége a TV2 árképzési magatartásának következménye-e, illetve hogy azt a TvDanmark befolyása alá tartozó egyéb tényezők okozzák-e.
- (244) Mivel tehát nem állapítható meg biztonsággal, hogy a TvDanmark hatékony piaci szereplő-e, és mivel a két piaci szereplő közvetlen összehasonlítása nem lehetséges, a Bizottságnak az a véleménye, hogy a fenti vizsgálat ebben az ügyben nem vezet döntő eredményre.
- (245) Ezért a Bizottság úgy döntött, hogy tovább elemzi a TV2 árpolitikáit és a reklámpiaci kapcsolatos adatokat annak érdekében, hogy értékelhesse, a TV2 úgy járt-e el, hogy a lehető legtöbb reklámbevételhez jusson a vizsgált időszakban.
- (246) A Bizottság először összehasonlította a két piaci szereplő árait, majd elemezte a TV2 árpolitikáit. Az elemzés az 1998–2002 közötti időszakra összpontosít, azaz arra az időszakra, amelynek során a panaszos állítása szerint a TV2 „dömpingárakat” kezdett alkalmazni a reklámpiacon. Másodszor a Bizottság elemezte a dán reklámkiadásokat az Európai Unió – és különösen a többi skandináv ország – összefüggésében. Harmadszor a skandináv országok és a médiatípusok kontaktusárait hasonlította össze.
- (247) A Bizottság megjegyzi, hogy a TV2 reklámpiaci magatartását a dán versenyhatóságok vizsgálják. A dán versenytanács 2005. december 21-én úgy határozott, hogy a TV2 megsértette az EUMSZ 102. cikkét és a kapcsolódó nemzeti jogi rendelkezéseket azzal, hogy a reklámpiacon

a hűséget növelő engedményeket írt elő. Ezt a határozatot a Versenyjogi Fellebbviteli Bíróság 2006. november 1-jén megsemmisítette, de ezt követően a Kelet-Dániai Ítéltábla 2009. június 22-én, fellebbezés során helybenhagyta. Ez utóbbi ítélet ellen fellebbeztek a Legfelsőbb Bíróságnál, amely 2011. március 18-án megerősítette az Ítéltábla határozatát. Ez az ügy egy korábbi, 2000. november 29-i ügy folytatása, amelyben a dán versenytanács megállapította, hogy a TV2 engedményei 2000-ben visszaélészerűek voltak. Ezzel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a dán versenyhatóságok vizsgálata a 2000–2005 közötti időszakra, és ezért csak az e határozatban vizsgált időszak utolsó éveire vonatkozik. Konkrétabban a hűségárengedmény a műsorszolgáltatásról szóló 2001-es közlemény értelmében nem von maga után szükségszerűen kereszttámogatásokat (azaz „Ha egy közszolgálati műsorszolgáltató a nem közszolgálati tevékenységek területén alacsonyabb árat ígér, mint amely szükséges az elkülönített tevékenységhez kapcsolódó azon költségek megtérüléséhez, amelyek egy hasonló helyzetben lévő hatékony kereskedelmi üzemeltetőnél általában felmerülnek, az ilyen gyakorlat a közszolgálati kötelezettségek túlkompensációját jelentené”). Az alábbiakban kifejtetteknek megfelelően a TV2 az átlagos reklámárait tulajdonképpen jóval magasabban állapította meg, mint a versenytársai. Ezen túlmenően a hűségárengedmények azt vonják maguk után, hogy az ügyfelek az éves reklámköltségvetésüknek nagyobb részét helyezték el a TV2-nél, mint egyéb körülmények között tették volna. Az állítás ennél fogva azt feltételezi, hogy a TV2 az engedményrendszerrel növelte reklámbevételeit, ami valójában kevesebb előfizetési díj iránti szükségletet eredményezett volna. A dán versenyhatóságok határozatai mindenesetre nem kötelező érvényűek a Bizottságra nézve.

Reklámárak

- (248) A nézettségi arány, a nézők összetétele, a műsor-összeállítás tartalma, a reklámidő szabályozási maximuma, valamint a televízióállomások finanszírozási rendje mind olyan tényező, amely befolyásolja a reklámpiaci verseny jellegét. Ennek következtében a különböző műsorszolgáltatók árai eltérőek. A televízióállomások is „differenciált” termékskálát értékesítenek, amelyek így különböző árakat eredményeznek ⁽⁸⁵⁾.
- (249) A televízióállomások által felszámított árak jelentős kedvezményeket tartalmaznak. Ennélfogva a televíziós reklámozás listaárainak összehasonlítása nem helyénvaló. A televíziós reklámozás többsége (az országos reklámozási tevékenységnek mintegy 90 %-a) éves megállapodások értelmében történik, amelyek alapján a televíziócsatornák éves árengedményeket biztosítanak. Ezen túlmenően számos egyéb árkedvezmény létezik (új hirdető számára, a kevésbé vonzó reklámpotok esetében, további mennyiségi árengedmények stb. esetében). A megállapodásokat úgynevezett médiaügynökségek tárgyalják meg és kötik meg.
- (250) A különböző állomások összehasonlíthatósága érdekében meg kell állapítani a különböző felszámított árak átlagát. A következő táblázat a 21–50 év közötti TRP-célcsoport esetében mutatja be az átlagárakat. Ezeket az árakat a megfelelő televízióállomások reklámpotokból származó országos árbevételének és a 21–50 év közöttiekre vonatkoztatott, az alábbiak szerint teljesített országos TRP hányadosaként számították ki ⁽⁸⁶⁾:

	1998	1999	2000	2001	2002
TVDanmark	283 EUR	270 EUR	252 EUR	251 EUR	211 EUR
TV2	480 EUR	409 EUR	364 EUR	381 EUR	325 EUR
Különbség	197 EUR	139 EUR	112 EUR	130 EUR	114 EUR
A TVDanmark CPP-je a TV2 CPP-je ⁽¹⁾ hányadában kifejezve	58,9 %	66,0 %	69,3 %	65,9 %	64,9 %
TV2 átlagos CPP-je, a 21–50 év közöttiekre vonatkoztatott TRP-re vetítve, a lefedettség szerint (0,7 tizeddel) súlyozva	336 EUR	286 EUR	255 EUR	267 EUR	228 EUR
A TVDanmark CPP-je a TV2 súlyozott CPP-je hányadában kifejezve	84,2 %	94,3 %	99,0 %	94,1 %	92,7 %

⁽¹⁾ CPP = Cost per Point (százalékpontonkénti költség). A CPP a reklámozási költségeket fejezi ki egy nézettségi százalékpontonra (azaz vagy GRP-re vagy TRP-re) vetítve.

- (251) A fenti adatok alapján a TvDanmark 21–50 év közöttiekre vonatkoztatott TRP-ára a TV2-énél mintegy 30–40 %-kal alacsonyabb. Ahogyan a Bizottság a France 2 és a France 3 javára nyújtott állami támogatással kapcsolatos határozatában megállapította, a televíziós reklámpiacon pozitív összefüggés van a kontaktusok átlagos száma és az egy kontaktusra jutó nettó átlagár között ⁽⁸⁷⁾. Ennélfogva a műsorszolgáltatók közötti árkülönbségre az állomások nézők vonzására való képessége szempontjából vett relatív erőssége adhat magyarázatot. Ilyen helyzetben helyénvaló megállapítani, hogy a tényleges árkülönbség a piaci feltételeket tükrözi-e.

⁽⁸⁵⁾ A nézettségi pontok, a spotkampányok stb. különböző kategóriái.

⁽⁸⁶⁾ A Gallup Meter rendszer nyilvántartásba veszi, hogy az egyes állomások ténylegesen mennyi bruttó nézettségi százalékpontot teljesítenek. Ezt a számadatot az állomás kiigazította, hogy tükrözze a teljesített TRP-értékeket.

⁽⁸⁷⁾ C 60/1999 (korábbi NN 167/1995) sz. ügy – Franciaország, a France 2 és a France 3 javára nyújtott állami támogatás, 2003. december 10.

- (252) A franciaországi helyzettel ellentétben ebben az ügyben csak két szolgáltató észrevételei elemezhetők. Következésképp a lineáris regressziós görbe meredekségének kiszámítása e két szolgáltató árai alapján történik, és kevés a statisztikai relevanciája. Emiatt nem vonható le arra vonatkozó következtetés, hogy a görbe meredeksége megfelelő-e.
- (253) Ennélfogva annak ellenőrzéséhez, hogy a két szolgáltató közötti tényleges árkülönbségről elmondható-e, hogy a piaci feltételeket tükrözi, korrekciós tényezőt alkalmaztak, hogy megpróbálják semlegesíteni a TV2 erőfölényes piaci pozícióját. A médiaügynökségek számításából levezetett súlyozó tényezők tükrözik azt a nézettségkülönbséget, amely a kívánt célcsoportban a TvDanmarktól és a TV2-től 100 darab, 21–50 év közöttiekre vonatkoztatott TRP megvásárlásával érhető el. A TvDanmark átlagosan a TV2 lefedettségének valamivel kevesebb mint 70 %-a alatt van (100 darab, 21–50 év közöttiekre vonatkoztatott TRP megvásárlásával). E tényező alkalmazásával az árak jobban közelítenek egymáshoz. Megjegyezhető, hogy a TV2 ára még mindig valamivel magasabb, mint a TvDanmarké. Ezért úgy tűnik, mintha az árkülönbség a piaci feltételeket tükrözné. Ezt az eredményt azonban óvatosan kell figyelembe venni, mivel szem előtt kell tartani, hogy ilyen korrekciós tényező nem igazodhat az állomások közötti összes különbséghez.
- (254) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a panaszos fenntartja, hogy a televíziós reklámpiacon a tényleges verseny sem a listaárak, sem a fent ismertetett GRP-, illetve TRP-árak vonatkozásában nem érvényesül. Ehelyett – a TvDanmark érvei szerint – a szolgáltatók valójában úgynevezett marginális árakkal versenyeznek egymással. Ezek a marginális árak feltehetőleg a TV2 erőfölényes piaci helyzetéből adódtak. Ahhoz, hogy a hirdetőik elérjék kampánycéljaikat, a nézettségi százalékpontjaik bizonyos hányadát kizárólag a TV2-től kellene megvásárolniuk. Ezen úgynevezett inframarginális egységek esetében nem érvényesült verseny, és ezért a TV2 ezekre az egységekre túlzott haszonhoz juthatott. Következésképp a szolgáltatók a maradék nézettségi százalékpontokkal –

és így marginális árakkal – versenyeztek. A TvDanmark azt állítja, hogy ezek az árak még alacsonyabbak voltak, mint a fenti táblázatokban levezetett átlagárak.

- (255) Eltekintve attól a kérdéstől, hogy ez az állítás helyes-e, a Bizottság megítélése szerint ezt a magatartást a TV2 erős piaci helyzete tette volna lehetővé. Ennek a vizsgálatnak azonban azt kell megállapítania, hogy a TV2 reklámpiaci magatartása olyan jellegű volt-e, hogy nem törekedett bevételeinek maximalizálására. Ebben a tekintetben nem zárható ki, hogy a TV2 azért tartotta alacsonyan az árait, hogy magas piaci részesedést tartson fenn, ez a magatartás azonban nem ellentétes a bevételek maximalizálására irányuló törekvéssel.

A TV2 árképzési magatartása a vizsgálat időszakában

- (256) A fentiek alapján megállapítható, hogy a TV2 árai a vizsgálat időszakában magasabbak voltak a TvDanmark árainál. Az is nyilvánvaló, hogy a listaárak emelkedése ellenére a tényleges árszint csökkent ebben az időszakban. A TV2 jelentősen megnövelte az általa nyújtott árkedvezmények szintjét.
- (257) Az árak elemzése alapján azonban nem állapítható meg, hogy az árak alakulása ténylegesen hozzájárult-e a teljes reklámbevétel csökkenéséhez, ezáltal az állami finanszírozás iránti szükséglet növekedéséhez. E kérdés kezeléséhez a Bizottság az alábbiakban elemzi a TV2 árképzési magatartását, valamint ennek a magatartásnak a TV2 reklámbevételei általános szintjére gyakorolt hatását.
- (258) A fenti preambulumbekendésekben kifejtetteknek megfelelően a vizsgálat időszakában a TV2 számos áremelést és árcsökkentést hajtott végre (magasabb árkedvezmények biztosításával). Az alábbi táblázat (millió DKK-ban) áttekintést ad a TV2 reklámbevételei átlagos szintjének alakulásáról az 1998–2002 közötti időszakban, amely időszakban a panaszos állítása szerint a TV2 leszorította a piaci árakat:

	1998	1999	2000	2001	2002
Országos reklámbevétel	1 008	884 (– 11,3 %)	959 (+ 8,5 %)	879 (– 8,3 %)	884 (– 0,6 %)

- (259) 1997-ben a TV2 meghozta azt a stratégiai döntést, hogy 1998-ban nem a kapacitáskihasználást bővíti, hanem az árait emeli. 1999-ben újabb áremelést hajtottak végre. A dán hatóságok azt állítják, hogy 1999-re a versenyhelyzet olyan élénkké vált, hogy a TV2-t hátrány érte az áremelés következtében, és a TV2 reklámbevételei az előző évhez képest mintegy 10 %-kal visszaestek.
- (260) 2000-ben a TV2 a verseny élénkülésére számított, és nem emelte árait. A TV2 által bevezetett új árendemlényrendszer miatt a tényleges árak valójában csökkentek. Ennek következtében a TV2 az előző évhez képest 33 %-kal bővítette kapacitáskihasználását. Az árképzési intézkedések azonban a TV2 országos reklámozásból származó árbevételének 8,4 %-os emelkedéséhez vezettek. 2001-ben a TV2 ismét emelte árait. Az áremelés ellenére a TV2 reklámbevételei és a kapacitáskihasználtsága az 1999-es szintre esett vissza. 2002-ben a TV2 újabb árcsökkentést alkalmazott, és összes árbevétele némileg csökkent. Az összes reklámpiaci árbevétel azonban még nagyobb mértékben csökkent.

(261) A fentiek alapján az a következtetés vonható le, hogy a széles körben alkalmazott árengedmények a tényleges árszint csökkenését eredményezték. A TV2 ezt az árcsökkentést a kapacitáskihasználtság bővítésével tudta kompenzálni. Mivel a versenytársak nem rendelkeztek ugyanazzal a kapacitástartalékkal, nem volt ugyanolyan lehetőségük. Ahhoz, hogy a piacon elfogadják őket, követniük kellett a TV2 intézkedéseit. Azokban az években, amikor a TV2 növelte az árait, a reklámokból származó összes árbevétele csökkent. Másrészt, amikor a TV2 csökkentette árait, növelni tudta összes árbevételét. Ezért a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a TV2 által végrehajtott árcsökkentések valójában magasabb összbevételt eredményeztek. Következésképp a TV2 árképzési magatartása nem jelzi azt, hogy a társaság ne törekedett volna bevételeinek maximalizálására.

Televíziós reklámkiadások Dániában az Európai Unióval összevetve

(262) A dán szolgáltatók árának összehasonlításából, valamint a TV2 árképzési magatartásának elemzéséből nem derül

ki, hogy a dán televíziós reklámpiacon összességében túlságosan alacsonyak voltak-e az árak. Ez az alacsony árszint abból is adódhat, hogy a TV2 az erőfölényes helyzetét arra használta fel, hogy a televíziós reklámkiadások általános szintjét a verseny szintje alá szorítsa.

(263) Ennek a kérdésnek a kezeléséhez a Bizottság elemezte az összes uniós ország reklámpiacára vonatkozó gazdasági adatokat, és összehasonlította azokat Dánia adataival. Mivel a dán televíziós reklámtevékenység más skandináv országokkal hasonlítható össze a legjobban, a Bizottság összehasonlította Dánia és más skandináv országok (Finnország, Svédország és Norvégia) adatait is⁽⁸⁸⁾. Az elemzett televíziós reklámkiadások kulcsfontosságú számadatait a következők: 1) az összes reklámbevétel részarányában kifejezett televíziós reklámkiadás; 2) az egy főre eső reklámkiadás; 3) a GDP részarányában kifejezett televíziós reklámkiadás. Az alábbi táblázat áttekintést ad ezekről a kulcsfontosságú számadatokról:

A televíziós reklámkiadások kulcsfontosságú számadatai Dániában, az Európai Unióban és más skandináv országokban

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Az összes reklámkiadás részarányában kifejezett televíziós reklámkiadások (százalékban)	DK	27 %	29 %	29 %	30 %	28 %	27 %	27 %
	EU	35 %	37 %	37 %	37 %	37 %	37 %	37 %
	Skandinávia	24 %	25 %	26 %	27 %	27 %	27 %	26 %
Egy főre jutó televíziós reklámkiadások (EUR-ban)	DK	39 EUR	44 EUR	48 EUR	51 EUR	46 EUR	47 EUR	44 EUR
	EU	37 EUR	40 EUR	45 EUR	49 EUR	53 EUR	60 EUR	58 EUR
	Skandinávia	32 EUR	36 EUR	41 EUR	44 EUR	45 EUR	54 EUR	49 EUR
A GDP részarányában kifejezett televíziós reklámkiadások (ezrelékben)	DK	1,49 %	1,61 %	1,70 %	1,77 %	1,51 %	1,45 %	1,34 %
	EU	2,20 %	2,34 %	2,46 %	2,58 %	2,70 %	2,88 %	2,71 %
	Skandinávia	1,45 %	1,51 %	1,62 %	1,72 %	1,66 %	1,73 %	1,55 %

Forrás: Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet, Eurostat.

⁽⁸⁸⁾ A dán hatóságok és a panaszos véleménye egyaránt az volt, hogy a dániai árakat a legjobban más skandináv országok áraival lehet összehasonlítani, mivel hasonlóak a piaci feltételek (méret, nézői magatartás).

- (264) A fenti táblázatból arra lehet következtetni, hogy a reklámozási tevékenység összes reklámkiadásból való részese az uniós átlaghoz (37 %) képest Dániában alacsonyabb volt (27 %). Az adatok azonban azt mutatják, hogy Észak- és Dél-Európa között általános választóvonal létezik ⁽⁸⁹⁾. A déli tagállamokban a televíziós reklámkiadások lényegesen magasabbak, mint az északi tagállamokban ⁽⁹⁰⁾. Ugyanez a minta figyelhető meg a GDP részarányában kifejezett televíziós reklámkiadások esetében is ⁽⁹¹⁾. Az egy főre jutó televíziós reklámkiadások is jelentős eltérést mutatnak a tagállamok között ⁽⁹²⁾. E mutatók skandináv országokra vonatkozó összehasonlításakor a dán kiadási mintázat összhangban van más skandináv országokéval.
- (265) A fentiek figyelembevételével a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy nincs egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen bizonyíték arra, hogy a dán televíziós reklámpiacra rendszeresen és következetesen nyomást gyakorolt volna a TV2 árképzési magatartása.

Különböző médiumok árai

- (266) A panaszos a (CPM-ben ⁽⁹³⁾ kifejezett) kontaktusárak egy-egy médiatípusra vetített, határokon átvívelő összehasonlítására, valamint egy adott ország különböző médiatípusainak összehasonlítására vonatkozóan is benyújtott adatokat. A panaszos által benyújtott adatok 1 000 személy – dániai, norvégiai és svédországi nyomtatott médiában vagy televízióban bemutatott – reklámmal való találkozásnak költségét hasonlítják össze ⁽⁹⁴⁾.
- (267) Az adatok azt mutatják, hogy a televíziós reklám Dániában kevésbé költséges, mint Svédországban és Norvégiában ⁽⁹⁵⁾, míg a nyomtatott médiára ⁽⁹⁶⁾ ennek az ellenkezője érvényes.

⁽⁸⁹⁾ A választóvonal egyik legfőbb oka, hogy a skandináv országok lakossága jóval kevesebb időt fordít tv-nézésre. Dániában 2002-ben a képernyő előtt naponta eltöltött, egy főre jutó átlagos idő 156 perc, míg az Európai Unióban ez 192 perc volt.

⁽⁹⁰⁾ 2001-ben az Európai Unióban a déli tagállamokban – Portugáliában (60 %), Olaszországban (54 %) és Görögországban (49 %) – volt a legmagasabb az arány. Hollandiában (23 %), Finnországban (24 %), Ausztriában (26 %) és Írországban (26 %) alacsonyabbnak bizonyult, mint Dániában. Svédországban az arány megegyezett Dániáéval.

⁽⁹¹⁾ A déli országokban – például Portugáliában (6,66 %), Görögországban (4,04 %), Olaszországban (3,22 %) és Spanyolországban (3,21 %) – a GDP részarányában kifejezett reklámkiadások magasak voltak.

⁽⁹²⁾ Az egy főre jutó televíziós reklámkiadások 2001-ben alacsonyabbak voltak Finnországban (42 EUR) és Svédországban (43 EUR), és hasonló szinten voltak Hollandiában (45 EUR). A legmagasabb az Egyesült Királyságban (90 EUR), Portugáliában (80 EUR) és Belgiumban (73 EUR) voltak.

⁽⁹³⁾ A CPM (ezer főre számított költség) az adott csoporton belül 1 000 megjelenés költségét, vagy a csoporton belül 1 000 különböző fő elérésének költségét jelenti.

⁽⁹⁴⁾ A norvégiai és dániai televíziós kapcsolati díjak becslése a helyi SBS-állomástól kapott adatok alapján történt. A nyomtatott média áaira vonatkozó becslések egy reklámirodától származnak.

⁽⁹⁵⁾ A televízió esetében a CPM Dániában 13, Svédországban 14, Norvégiában pedig 18.

⁽⁹⁶⁾ A nyomtatott média esetében a CPM Dániában 21, Svédországban 17, Norvégiában pedig 12.

- (268) A Bizottság azonban nem tudja ellenőrizni a szolgáltatott adatok megbízhatóságát, és ilyen adatok nyilvánosan nem hozzáférhetőek. Ezért tekintettel arra, hogy az információk meglehetősen korlátozottak és nem veszik figyelembe a lehetséges kulturális különbségeket, a Bizottság nem tud érvényes következtetéseket levonni a skandináv országokban működő különböző médiumok kontaktusárainak szintjére vonatkozóan.

- (269) A Bizottság ezért azt a következtetést vonja le, hogy a vizsgálat időszakában a TV2 alkalmazta a legmagasabb árat a dán piacon, amelynek révén – a releváns célcsoportban elért személyek számától függően – a versenytársainál 15-40 %-kal magasabban állapíthatta meg termékének árát. Svédországgal és Norvégiával összehasonlítva az árak mintegy 20 %-kal alacsonyabbak Dániában.

- (270) A különböző fenti elemzésekre tekintettel a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy az állami támogatás szempontjából nincs olyan egyértelmű bizonyíték, amely igazolná, hogy a TV2 nem törekedett reklámbevételeinek maximalizálására, és hogy a reklámpiaci magatartása következtében megnövekedett az állami támogatás iránti igény.

V. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság megállapítja, hogy Dánia a szóban forgó támogatást jogellenesen, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (3) bekezdését megsértve hajtotta végre.

A Törvényszék ítéletének fényében és a fentiek alapján azonban a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikkének (2) bekezdése alapján összeegyeztethető a belső piaccal.

A Törvényszék végzése fényében meg kell vizsgálni, hogy a fenti megállapítás eredményezheti-e a TV2 túlkompensációját abból adódóan, hogy a dán állam által a TV2-től 2004-ben kamatokkal együtt visszakövetelt 628 millió DKK összeg jelenleg a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősül és azt az állam visszatérítheti a TV2-nek. Elképzelhető, hogy ez a visszatérítés – a TV2 visszafizettetés utáni pénzügyi szükségletei miatt – a gyakorlatban 2004-ben végrehajtott újratőkésítési intézkedések (a 313/2004. sz. ügy) fényében túlkompensáció kockázatához vezet. Ahogyan a Törvényszék végzésének 34. és 35. pontjából kiderülhet, tekintettel arra, hogy a dán hatóságok úgy döntöttek, hogy nem hagyják, hogy a TV2 csődbe jusson, a visszafizetési kötelezettség tulajdonképpen a 2004-es újratőkésítési intézkedések szükséges feltétele volt. Ahogyan a Törvényszék az általa hozott végzés 43. pontjában kimondta: „Bár ezen ügy konkrét körülményei két határozat elfogadására ösztönözték a Bizottságot, nyilvánvaló, hogy ezek a határozatok ugyanannak – az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében vett

állami támogatáskénti besorolásra vonatkozó – jogkérdésnek két vetületét jelentik, és amennyiben így van, a közös piaccal való összeegyeztethetőségük meghatározására vonatkozó, a Dán Királyság által a TV2, majd a TV2 A/S javára végrehajtott intézkedések két vetületét. A 2006/217/EK határozat megsemmisítése miatt a Bizottságnak ezért felül kell vizsgálnia a Dán Királyság által a TV2 és azt követően a TV2 A/S javára végrehajtott valamennyi intézkedést.” A 2004-es újratörkésítési intézkedéseket a visszafizetési üggyel való közvetlen kapcsolatuk miatt a TV2 javára 1995 és 2002 között nyújtott állami támogatás összefüggésében kell megvizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy ne merüljön fel a TV2 túlkompensációjának kockázata.

E tekintetben a Bizottság a következőket jegyzi meg. A visszafizetési határozatot követően a dán hatóságok a gyakorlatban 1 050 millió DKK-t (azaz kamatokkal megnövelt, több mint 628 millió DKK-t) fiztettek vissza. A törvényszéki végzésben foglaltaknak megfelelően, miután a Törvényszék megsemmisítette a visszafizetési határozatot, a kamatokkal megnövelt 628 millió DKK visszafizetése okafogyottá vált. A dán hatóságok azonban benyújtottak egy nyilatkozatot, amely szerint kötelezettséget vállalnak arra, hogy a visszafizetett pénzeszeget visszajuttatják a TV2-nek, vagy bizonyos halmozott követelmények teljesülése esetén visszajuttatnak a TV2-nek egy akkora összeget, amely legfeljebb az 1995–2002 közötti időszak vonatkozásában a TV2-vel ténylegesen visszafizetett (kamatot is tartalmazó) összeg és az újratörkésítési intézkedések

összege közötti különbségnek felel meg. A fenti kötelezettségvállalás alapján, a Törvényszék végzésének megfelelően végrehajtott 2004-es újratörkésítési intézkedésekkel összefüggésben vizsgálva az 1995–2002 közötti időszakra nyújtott állami támogatással kapcsolatban tehát nem merül fel a TV2 túlkompensációjának kockázata,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Dánia által a TV2/DANMARK javára 1995–2002 között előfizetési díjak és az e határozatban megállapított egyéb intézkedések formájában végrehajtott intézkedések az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikkének (2) bekezdése értelmében összeegyeztethetőek a belső piaccal.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Dán Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2011. április 20-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

2011-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többszövegű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többszövegű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU